

ŠKOJI

**TEMA BROJA:
INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE**

ŠKOJI

List učenika OŠ Murterski škoi, Murter

Adresa uredništva:
Škoji, Put škole 10
Murter

Telefon i telefaks:
022 435-260

Izdavač:
OŠ Murterski škoi, Murter

Za izdavača:
prof. Ivana Finka, ravnateljica

Glavna urednica:
Maša Šandrić, 8.a

Odgovorne urednice:
Lara Paić, prof.
Martina Fantov, mag.bibl.

Lektorica:
Lara Paić, prof.

Računalna obrada:
Martina Fantov, mag. Bibl.

Oblikovanje i grafička priprema:
Petar Alfrević, dipl.ing.

Uredništvo:
Maša Šandrić, 8.a
Rosa Ježina, 8.a
Marta Skračić, 8.b
Novinarska grupa
šestih i osmih razreda
Gordana Knez, prof.

RIJEČ UREDNICE

Dragi čitatelji i čitateljice,

ovo je moja druga urednička godina, ali i posljednja jer moram otvoriti novu stranicu života zvanu srednja škola. Srećom, u našoj školi ima puno mlađih učenika koji idu na Novinarsku skupinu te ih moram pohvaliti za njihov vrijedan i uporan rad. Kako bih potakla njih i nove generacije na sudjelovanje, htjela bih im reći da to nije napor, već ako to voliš, vrlo je jednostavno i užitak. Rad s ljudima i razmjena mišljenja može na jedan način proširiti obzore. Proširivanje obzora jedan je i od ciljeva naše ovogodišnje tema broja koja je usmjerena na tehnologiju. Vjerujem da svi odmah pomisle na mobitele i internet, ali tehnologija je puno više od toga. Informacijska i komunikacijska tehnologija ponajprije je usmjerena na otkrivanje i dijeljenje novih informacija koje mogu biti vrlo korisne i zabavne, a ponekad i prezabavne. U ovogodišnjem izdanju naših Škoja potrudit ćemo se pokazati i pozitivne i negativne strane tehnologije koja nam je prisutna u svakodnevnom životu. Dragi učenici, ispunite mi jednu želju – Povremeno ugassite ekrane i samo se osvrnite oko sebe.

Vaša urednica, Maša Šandrić

Julia Gladis

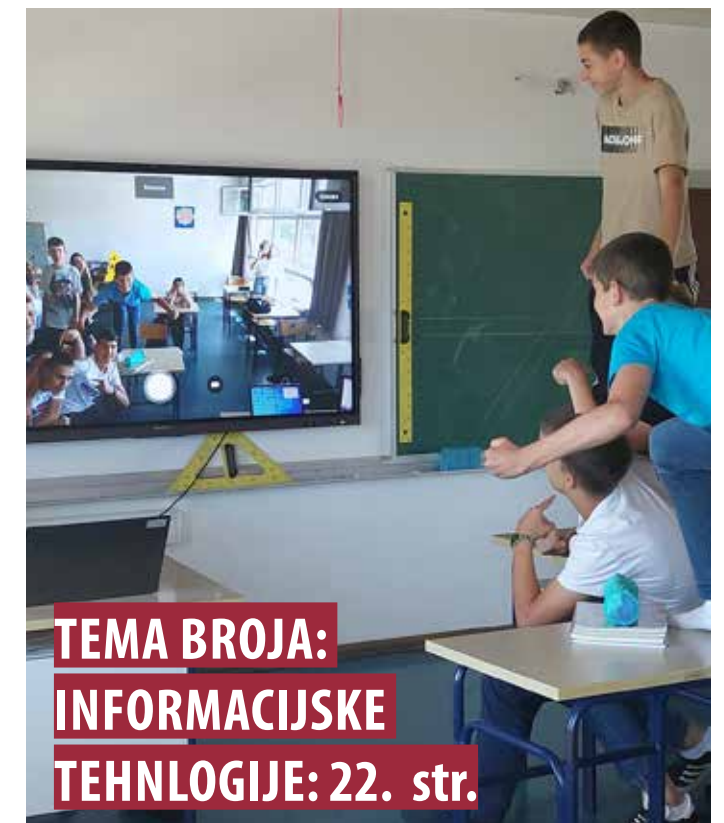
UČENICI 7. I 8. RAZREDA MEĐU OSAM NAJBOLJIH NA DRŽAVNOM PRVENSTVU U FUTSALU: 6. str

MALO LATINSKO IDRO: 8. STR

DAN OTVORENIH VRATA: 10. str.

TEMA BROJA: INFORMACIJSKE TEHNLOGIJE: 22. str.

SADRŽAJ:

Dobrodošli	2
Čestitamo	4
Kod nas.....	8
Projekti	14
Tema broja: Informacijske tehnologije.....	18
Putujemo	34
Predstavljamo	44
Kroz riječi i sliku.....	50
Strip	55

Ljubav sve pobjeđuje

Državna smotra LiDraNo 2024.

MEĐUNARODNO NATJECANJE "ION CREANGA"

Učenici naše škole sudjelovali su 22. - 24. travnja 2024. na državnoj Smotri LiDraNo koje se ove godine održalo u Vinkovcima. Učenici su sudjelovali u skupnom scenskom nastupu Jezik ljubavi pobjeđuje. Svoje izvrsno glumačko umijeće pokazali su: Ante Bilić (5.a), Noema Mudronja (5.a), Tia Juraga (5.b), Nikola Turčinov (6.a), Dora Kulušić (7.a), Paula Jakovčev (7.b), Maja Čubrić (7.b), Fabio Kovačev (7.b), David Preložnik (7.b) i Mia Lukin (7.b). Njihova je voditeljica učiteljica hrvatskoga jezika Gordana Knez.

Jezik ljubavi povezuje iz OŠ Murterski škoji, dramsko-scenska igra u kojoj su učenici izvrsno iznijeli uloge starijih osoba i odlično prikazali jezičnu raznolikost, kajkavsko i čakavsko narječje u suživotu. Igra ima i dodatnu vrijednost jer je riznica riječi i izraza koji su svojstveni našim narječjima. Gluma je ujednačena, priča zabavna, a učenici odlično uigrani te zainteresirani za očuvanje hrvatske kulturne baštine.

Na kraju je poučna poanta primjerena učenicima osnovne škole.

Na održanom okruglom stolu prosudbenoga povjerenstva učenicima i mentorima upućene su pohvale i upute za daljnji kvalitetan rad u dramskom izrazu.

Gordana Knez, učiteljica hrvatskog jezika

Pravo umjetničko djelo

Naša je škola ove godine sudjelovala u međunarodnom natjecanju "Ion Creanga" koje se održava u Rumunjskoj. Nastavnik Karlo Klarin pozvao je lingvističku grupu i učenicu Mašu Šandrić da sudjeluju. Zadatak je bio napraviti likovni, filmski, literarni rad. Lingvistička grupa je izradila trailer za film inspiriran

knjigom Morski dnevnik Pauline P. autorice Sanje Polak, a učenica Maša Šandrić sastavila je intervju s Ivanom Brlić-Mažuranić te je napravila kreirala 3D uradak koji prikazuje Ivanu Brlić-Mažuranić. Zadatci nisu bili nimalo jednostavni te se moralo uložiti dosta truda, rada, vremena i onog najbitnijeg, dobre volje. Nakon svega, upornost se isplatila te su oba rada osvojila prva mjesta. Za nagradu učenici su dobili poklončiće od organizatora, a škola je omogućila zajednički odlazak na pizzu. Čestitke svima koji su uspjeli ostvariti ovaj rezultat! Za kraj, zahvalila bih se našim mentorima, nastavniku talijanskog jezika Karlu Klarinu, nastavnici engleskog jezika Ivi Čeko te ravnateljici bez kojih ovo natjecanje ne bi bilo moguće.

Maša Šandrić, 8.a

Likovno literarni natječaj Mačke

U srijedu, 10. travnja u 10:30 u Hrvatskom centru koralja Zlarin na otoku Zlarinu otvorena je izložba likovnih i literarnih radova s natječaja Mačke za učenike osnovnih škola Šibensko-kninske županije u povodu 102. obljetnice rođenja Vesne Parun (Zlarin, 10. travnja 1922.– Stubičke Toplice, 25. listopada 2010.).

Izložbi su prisustvovala i naše učenice koje su u kategoriji pojedinačnih radova osvojile nagradu: Noema Mudronja 5. a, Sofia Pleslić 5. b, Maja Turčinov 6. a, Gabriela Lončarević 6. a. Čestitamo učenicima i učiteljici Ivani Skrozi!

Marta Duić, 6.b

Državno natjecanje u čitanju naglas

Učenice Dora Kulušić (7.b) i Luna Pleslić (4.r.) plasirale su se na županijsku razinu Natjecanja u čitanju naglas zahvaljujući izvrsnoj tehnici čitanja. Dora Kulušić osvojila je 1. mjesto te je sa svojom mentoricom Martinom Fantov otputovala na 8. državno Natjecanje u čitanju naglas koje se održavalo 9. i 10. studenog 2023. godine u Sisku. Našu školu i županiju predstavila je čitanjem ulomka iz romana Vitez slavonske ravni Marije Jurić Zagorke. Izvrsnim čita-

Naše talentirane cure

Luna i Dora najbolje čitaju

njem i samouvjerenim nastupom zaslužila je veliki aplauz publike. Svi sudionici su dali sve od sebe pa su o pobjednicima odlučivale nijanse. Dori su tako izmakla prva tri mjesta, no bez obzira na početno razočaranje bilo je zaista lijepo provesti dva dana u društvu ljubitelja knjiga i čitanja. Atmosfera je bila odlična, razmijenile su se književne preporuke, a sklopila su se i nova prijateljstva. Sudionici ovog natjecanja dokaz su, kako je rekao jedan o članova prosudbenog povjerenstva, da pisana riječ nikada neće izgubiti svoju draž.

Fabian Pilipac, 6.a

Međunarodno natjecanje Dabar 2023.

Dabar je međunarodno natjecanje iz informatike i računalnog razmišljanja, koje se u našoj školi pod vodstvom Jelene Meić, učiteljice informatike, provodi od 2017.godine. Natjecanje se ove godine odvijalo od 13. do 17.studenog. Naša učenica Nina Šimat, 7. b u kategoriji MegaDabar uvrstila se u 10 % najboljih i tako dobila zlatnu diplomu i značku za natjecanje.

Lana Turčinov, 6.b

SPORTSKI USPJESI

Naš ponos

Učenici 7. i 8. razreda među osam najboljih na državnom prvenstvu u futsalu

Učenici 7. i 8. razreda naše škole ostvarili su odličan rezultat na Državnom prvenstvu škola u futsalu koje se održavalo od 15. do 17. svibnja 2024. godine u Poreču. Zaustavljeni su u četvrtfinalu, no plasman na državno prvenstvo ogroman je uspjeh.

Naši učenici prvo su postali prvaci Šibensko-kninske županije na kojem je sudjelovala čak 21 ekipa. Valja naglasiti da su na županijskom prvenstvu odnijeli pobjedu u svim odigranim utakmicama. Tako su se plasirali na državno prvenstvo i pobjedama protiv OŠ Mladost, Đakovo i OŠ Radovan, Trogir ušli među osam najboljih ekipa u Hrvatskoj. U četvrtfinalu su odmjerili snage s OŠ Ivana Brlić-Mažuranić iz Virovitice, ali usprkos vodstvu i odličnim prilikama, naši momci su upisali poraz.

Učenici koji su predstavljali našu školu, pod vodstvom trenera Dominika Malenice i učitelja Dinka Lucića su: Rafael Mudronja, Jakov Ježina, Roko Šikić, Mihovil Turčinov, Pave Šikić, Filip Lapov Mijatov, Vito Ježina, Duje Marača, Lovre Šandrić i Antonio Turčinov.

Hana Slavica, 8.b

Natjecanje u graničarima

U OŠ Meterize 21. travnja 2024. održan je Tele-mach Dan sporta. Djeca su se natjecala u atletici i graničarima u dvije kategorije: 2013. godište i mlađi te 2015. godište i mlađi. Kao posebno popularna disciplina istaknula se igra graničara, koja kroz natjecanje miješanih ekipa, dječaka i djevojčica, potiče na druženje i inkluziju. U kategoriji 2013. godište i mlađi pobijedila je ekipa OŠ Murterski skoji.

Najbolje ekipe i atletičari putuju krajem srpnja u Rijeku na veliku Državnu završnicu Plazma Sportskih igara mladih gdje će se imati prilike družiti, igrati i natjecati s vršnjacima iz cijele Hrvatske.

Kjara Lošić, 8.b

Državno prvenstvo u karateu

S Državnog prvenstva Hrvatske za mlađe uzraste koji se 20. – 22. listopada 2023. održao u Prelogu, karataši i karatašice Karate kluba Murter vratili su se sa čak šest medalja, i to zlatnom, srebrnom i četiri brončane.

Đani Juraga u Murter je donio zlatnu medalju, Neo Turčinov srebrnu, a brončanim medaljama su se okitili Filipa Lepur, Nia Mudronja, Sara Mudronja

Medo je rado pozirao s pobjednicima

i Fabian Pilipac. Ukupno su na ovom prvenstvu naši sportaši odradili 17 borbi, od kojih je 10 dobivenih, pet neriješenih te samo dvije izgubljene.

Marta Duić, 6.b

Županijski školski kros

Na županijskom školskom krosu sudjelovale su dvije ekipe iz naše škole: učenici 5. i 6. razreda (Jakov Rameša, Matej Kavedžić, Petar Božikov, Neo Jadrešić) te učenici 7. i 8. r. (Roko Šikić, Mihovil Turčinov, Jakov Ježina i Pave Šikić).

U konkurenciji od deset ekipa, sedmaši i osmaši su ekipno osvojili 2. mjesto, a učenik Jakov Ježina pojedinačno osvojio je 2. mjesto u županiji.

Futsal ekipa 5. i 6. razreda sudjelovala je 30. travnja 2024. godine u prvom krugu županijskog natjecanja. Sudjelovali su: Lovre Markov, Neo Jadrešić, Andrej Morić, Ivan Turčinov, Duje Kero, Noa Ježina (5. r.) te Matej Kavedžić, Jakov Rameša, Roko Ježina i Petar Božikov (6. r.).

Na županijskom natjecanju iz odbojke održanom 12. ožujka u Šibeniku sudjelovale su: Dora Kulušić, Gabrijela Isabella Rameša, Bruna Bilić (7. r.) te Katarina Turčinov, Marta Skračić, Ena Ježina, Agata Donđić i Rosa Ježina (8. r.)

Rosa Ježina, 8.a

Viceprvaci

Mlade nade

Cure su dale sve od sebe

MALO LATINSKO IDRO

Veliki i mali zajedno do pobjede

I Baby Lasagna je bio drugi

I bronca sjaji

?

?

Dana 29. rujna 2023. godine održalo se Malo latinsko idro.

Jako važan dan za našu školu jer se radi o našoj otočnoj baštini.

Natjecala su se djeca od 5. do 8. razreda. Sudjelovala su četiri broda. Pripremali smo se bar deset dana, ali nismo uspjeli pobijediti tremu u trbuhu koja prestaje zvukom sirene za start.

Regata je bila žustra i borbena.

Prava poslastica za gledatelje na brodovima i rivi.

Prvi je do cilja došao brod pod nazivom Marija s posadom koju su činile Lana, Marta, Neo i Nina.

Drugi na cilj je došao brod Bruka s Veronikom, Laurom i Ellom.

Treći je došao brod Golubica s posadom u kojoj su bile Lucija, Gabriela i Nikol, a

zadnji je došao brod Đurđa s Kjarom i Marijetom.

Nakon utrke uslijedilo je jedno veliko zajedničko druženje, dodjela priznanja i mala zabava.

Organizatori su se potrudili te svima zahvalili na sudjelovanju, a mi se nadamo se da će iduće godine biti više brodova i ekipa. Nadamo se i dolasku brodova iz susjednih škola kako bi natjecanje bilo još zanimljivije i konkurentnije.

Marta Duić, 6.b
Lana Turčinov, 6.b

UČIMO OD STARIJIH I ISKUSNIJIH

Međunarodni dan starijih osoba obilježava se 1. listopada. Učiteljica Živana Stegić Ivas i knjižničarka Martina Fantov tom prigodom održale su predavanje učenicima 4. razreda. Nakon predavanja učenici su razmišljali o tome zašto su starije osobe često usamljene i kako im oni mogu pokazati ljubav, poštovanje i zahvalnost.

Tako se rodila ideja o međugeneracijskom druženju koje bi provodili tijekom čitave školske godine.

U suradnji s gospođom Betinom Kovačev, predsjednicom Udruge katoličkih volontera Sonja Mudronja, krenuli su u posjet starijim sumještanima. Podijeljeni u grupe, učenici su se uputili u svoj prvi posjet koji je protekao u znaku upoznavanja.

Odnijeli su male poklončiće kao znak pažnje, a naše bake su ih dočekale sa sokovima, keksima i palačinkama. Rado su im ispričale kakav je život bio nekoć, kako im je bilo u školi i po čemu se razlikuje njihovo djetinjstvo od našeg.

Uoči Božića posjetili su ih po drugi put i poklonili im božićnu pšenicu koju su posijali na svetu Luciju. Čestitali su im nadolazeće blagdane i popričali o starim božićnim običajima.

Na proljeće su ih posjetili treći put. Kako većina naših baka ima vrt, pogledali su koje povrće već raste u vrtu, raspitali se što se još može sijati u proljeće te kada će biti vrijeme berbe. Neki su zaigrali i briškulu ili čovječe, ne ljuti se.

Uvjerili su se da od starijih ljudi mogu puno toga naučiti, ali i da im imaju puno toga za ispričati. Nadamo se da će ih učenici i dalje

Razgovori ugodni

posjećivati jer svaki ovakav susret je dragocjeno iskustvo koje budi radost u srcu i potiče nas da odvojimo malo vremena jedni za druge i međusobno si uljepšamo dan.

Posjet baki mi se svidio jer sam saznala puno zanimljivih stvari. Svidjelo mi se i to što je baka bila vesela i draga i uvijek nas je lijepo poslužila i ugostila. Jedva čekam ići ponovo!

Nela Lukin

Igrali smo se i saznala sam nešto što prije nisam znala.

Cvita Šikić

Najzanimljivije mi je bilo kod bake to što mi je dala slatkiše i pričala što je radila kad je bila mala. Druga baka je rekla da voli malu djecu i voli pjevati.

Lana Turčinov

Bilo mi je lijepo kod starijih. Baka nam je pričala o tome kako i što je ona radila dok je bila mala. Sve u svemu, bilo mi je super.

Vigo Turčinov

Baš lijep poklon

Najbolje je bilo kad nam je baka pričala o Božiću, o tome kakve su poklone dobivali i kako su slavili Božić.

David Jukić

Mislim da je jako lijepo i dobro što smo posjećivali starije osobe. Baš nam je bilo zabavno, igrali smo društvene igre i baka nam je pročitala priču.

Ante Skračić

Bilo je jako dobro. Najdraže mi je bilo kad mi je baka dala kekse.

Nikolai Marušić Vidaković

DAN OTVORENIH VRATA

„Jako mi se sviđaju radionice. Uživali smo, izrađivali origami, igrali šah, radili pokuse iz fizike i kemije. Najzabavnije mi je bilo na radionici matematike. Bilo bi dobro kad bi svaki mjesec bio jedan ovakav dan.“

Marta Duić, 6. b

„Vodila sam radionicu pečenja vafli. Bilo je odlično, ali bilo je previše zainteresiranih, a samo tri pekača. Nadam se da je svatko dobio barem jednu vafu.“

Lucija Banov Markov, učiteljica

„Odlučila sam pripremiti radionicu oslikavanja platnenih torbi. Mislim da su se učenici dobro zabavili. Obzirom da je ovo prvi put da se organizira ovako nešto u školi, malo sam bila u strahu hoće li to uspjeti. Međutim, vidim da smo se mi učitelji i kolege dosta dobro snašli u ovoj novoj situaciji, tako da nam je ovo dobar putokaz za sljedeću godinu kad ćemo vjerojatno organizirati nešto slično. Jako sam zadovoljna kako izgleda Dan otvorenih vrata.“

Ivana Skroza, učiteljica

„Sudjelovala sam na radionici oslikavanja torbi. Bilo je odlično. Najbolje su mi radionice na kojima se moglo nešto pojesti. A još bolje je što nije bilo nastave.“

Sofia Pleslić, 5.b

Na radionici talijanske hrane mi je bilo jako zabavno i zanimljivo. Radili smo tjesteninu, njoke i pizzu. Pizzu smo na kraju i pojeli. Jako mi se sviđa ta ideja jer svatko radi nešto što mu je zabavno. Priključiš se onom što te zanima. Meni je bilo odlično. Voljela bih da se to ponovi jer se i u tome nešto novo nauči i nađeš novu zanimaciju.

Zara Kurkut, 7. b

Vodila sam radionicu Naučimo igrati igru Catan. To je jedna fantastična igra koja razvija dječju maštovitost, jedan način trgovanja, odnos prema novcu, resursima. Odlična, odlična igra. Preporučujem svoj djeci da je uzmu i počnu igrati. Slično je Monopolyju, samo puno brže i dinamičnije. Bilo je vrlo ugodno, djeca su bila zainteresirana. Djeca se više vole igrati i družiti, a ne učiti, tako da je sve u svemu bilo odlično.

Gordana Knez, učiteljica

U srijedu 29. svibnja nakon prva tri školska sata u školi je održan naš prvi Dan otvorenih vrata. Razrednici, predmetni učitelji i učenici osmislili su aktivnosti radioničkog tipa te su učenici sudjelovali po osobnom izboru na pojedinim radionicama. Na svim radionicama mogli su sudjelovati i roditelji.

Radionice koje su se održale u školi su :

- 1. razred (Murter) - Radionica pečenja vafli
- 2. razred - Likovna radionica (Murter i Betina)
- 3. razred (Murter) i 1. i 3. razred (Betina) - Pokretom do zdravlja, Šarene kuglice i Upoznajmo Italiju
- 4. razred (Murter) - Plesna radionica Rim Tim Tagi Dim
- 4.razred Betina - Poduzetnički plan
- 5.a razred - Blackout poezija
- 5.b razred - Izrada nakita
- 6.a razred - Uvod u kemiju
- 7.b razred - Brawl Stars matematika
- Uvod u fiziku - svi razredi
- Naučimo igrati Catan - svi razredi
- Stolni tenis - svi razredi
- Radionica oslikavanja platnenih torbi - svi razredi
- 8.b razred - Radionica pletenja pletenica
- 8.a i 8.b razred - Lego roboti
- Povijest pizze - svi razredi
- Flora i fauna Kornata iz matematičke perspektive - svi razredi

Naše novinarke Rosa Ježina i Maša Šandrić prošetale su po učionicama i vidjele kako su radionice doživjeli učenici i učitelji.

IZLET U SPLIT

Na izlet u Split otišli smo 16. studenog 2023. godine. Išli su svi učenici 3. i 4. razreda iz Betine i Murtera. Vozili smo se sat i 40 minuta.

Kad smo došli u Split, učiteljica nas je obavijestila da ćemo ići na Poljud. Na Poljudu smo prvo išli u Hajduk fan shop. Nakon toga nam je čovjek koji je tamo radio pokazao Hajdukove trofeje i pričao zanimljivosti o Hajduku. Zatim smo pošli u galeriju Meštrović. Gledali smo razne glinene skulpture. Kad smo ih sve pogledali uputili smo se prema prirodoslovnom muzeju. Tamo smo gledali razne školjke, rakove i ribe...I naučili svašta! Zatim smo išli u Dioklecijanovu palaču. Tamo smo se prošetali pa uputili prema autobusu. Ovo je bio najbolji izlet! Svima je bilo zabavno, ali smo se kući vratili umorni.

Nikol Božikov, 4. r.

IZLET U ŠIBENIK

Od prikupljenog novca s prošlogodišnjeg dana kruha odlučili smo se počastiti izletom u Šibenik. Krenuli smo 29. rujna 2023. godine u 8 sati ujutro. S nama su išli i učenici 3. razreda sa svojom učiteljicom. Kad smo stigli u Šibenik prvo smo otišli u posjet županu Marku Jeliću. Tamo su nas dočekale slastice na stolu. Županu smo trebali postavljati pitanja koja smo pret hodno smislili. Prostor je bio jako

svečan, ja sam sjedila pokraj župana. On nam je govorio o svom poslu.

Nakon toga posjetili smo Muzej grada Šibenika. Tamo smo vidjeli dosta nakita koji su ljudi sami izrađivali, narukvice, ogrlice i prstenje. Vidjeli smo zvono koje je pronađeno na području Zadra. Naučili smo da se iz kostiju može otkriti jako puno podataka kad se stave pod mikroskop kao što su godine, spol i sl.

Potom smo krenuli prema tvrđavi SV. Mihovila. Šetali smo kroz mnogo ulica, penjali se uz puno stuba i napokon došli do tvrđave. Prvo smo upoznali vodiča, a zatim marendali. Nakon marendende vodič nas se proveo kroz unutarnju i vanjsku stranu tvrđave. Unutra je bio jedan tunel. Tamo smo gledali kako se Sv. Mihovil bori s vragom. Vodič nam je dao zadatak da napišemo svoje pismo. Kada smo ga napisali trebali smo ga pečatirati. Nakon tvrđave, posjetili smo Gradsku knjižnicu Juraj Šižgorić. Jedna knjižničarka nas je provela kroz knjižnicu. Tražili smo riječi u rječnicima i enciklopedijama. Zatim smo otišli u kino. Tamo su nas dočekale kokice i piće. Gledali smo film Dnevnik Pauline P. Film je bio zanimljiv i većini se sviđao. Meni je sve bilo poznato jer sam već čitala Dnevnik Pauline P. Nakon kina otišli smo u autobus i krenuli za Murter. Kući smo stigli u 17:15.

Luna Pleslić, 4. r.

POSJET NACIONALNOM PARKU KRKA I VISOVCU

Učenici 2.razreda OŠ Murterski škoji i PO Betina posjetili su u petak 10. svibnja NP Krku i otok Visovac. U NP Krka sudjelovali su na radionici "Nit po nit pregača". Naučili su kako tkati, što je tkalački stan, usporedili svoju odjeću s odjećom naših predaka i uvidjeli koliko je vremena trebalo našim precima da naprave samo jedan odjevni predmet.

Nakon prekrasnog sunčanog dana provedenog u NP, učenike je najviše razveselila vožnja brodom do otočića Visovca, gdje se nalazi franjevački samostan. Obišli su muzej i crkvu, te uživali tražeći ptice i životinje po otoku.

Jasenska Pleslić, učiteljica

TERENSKA NASTAVA U SPLITU

Učenici 5.a i 5. b razreda su 11. svibnja 2024. u sklopu terenske nastave povijesti posjetili Dioklecijanovu palaču, jedan od najvažnijih povijesnih ostataka rimske vlasti na našim prostorima.

Za vrijeme obilaska palače učenici su se upoznali s važnošću cara Dioklecijana, jednog od prvih rimskih careva s područja Ilirika, koji je bio vrlo skromnog podrijetla, a koji je proveo vrlo važne i dalekosežne reforme za Rimsko Carstvo; gospodarske, novčane, administrativne.

Nakon obilaska unutrašnjosti Dioklecijanove palače, učenici su sudjelovali u tzv. oživljenoj povijesti gdje su se imali priliku upoznati sa vojničkim uniformama i oružjem koje su nosili rimski legionari.

Nakon toga krenuli smo na povijesni lokalitet antičke Salone, glavnog grada rimske provincije Dalmacije. Tamo su učenici vidjeli ostatke Kapljuča i Manastirina, ranokršćanskih bazilika.

Marijana Mikulandra, učiteljica

OBILJEŽAVANJE DANA EUROPE U ŠKOLSKOM HOLU

Dan Europe obilježava se 9. svibnja, a članovi Lingvističke grupe obilježili su taj dan prezentacijom slanih i slatkih jela talijanske, mađarske, ruske i engleske kuhinje. Sve je bilo jako ukusno pa smo se složili da je ovo odličan način upoznavanja tradicije i kulture europskih naroda.

Marta Duić, 6.b

ŠKOLA U PRIRODI

Učenici 4.r Murter/Betina bili su u Školi u prirodi od 23. do 26.4.2024. Svoj obilazak su započeli u planinskom zavičaju, u Ogulinu i Ivaninoj kući bajki.

Zatim su prošetali Plitvičkim jezerima i uputili se prema brežuljkastom dijelu nizinskog zavičaja, u Hrvatsko zagorje. Posjetili su Mariju Bistricu, Trakošćan, Krapinu i Park znanosti u Oroslovju.

U Zagrebu su šetali hodnicima i studijima HRT-a, Sabora, Tehničkog muzeja i Muzeja čokolade.

Na povratku brojili su rodina gnijezda u selu Čigoč u Parku prirode Lonjsko polje. I, naravno, uživali su u kupanju u hotelskim bazenima.

Živana Stegić Ivas, učiteljica

POSJET HNK-U U SPLITU - OPERA "ČAROBNA FRULA"

U petak, 9.veljače u organizaciji učiteljice glazbene kulture Danke Oreb Jajac i ove godine učitelji i učenici OŠ Murterski

škoji i OŠ Vjekoslava Kaleba imali su priliku sudjelovati u izvedbi opere Wolfganga Amadeusa Mozarta "Čarobna frula". U vremenu

dominacije potrošačke kulture i brze glazbene produkcije učenici su imali priliku upoznati jednu od najljepših svjetskih opera jednog od najpoznatijih autora klasične glazbe.

Ostatak od uplaćenog novca za ulaznice i prijevoz učenici su donirali u humanitarnu svrhu, pomoć za liječenje bolesnoj djevojčici. Da je glazba zvonka radost vidimo i na licima sudionika ovog posjeta te se veselimo sljedećem posjetu i nekoj novoj operi.

Ivana Skroza, učiteljica

DICA SADE VIŠE - ZA STUPANJ NIŽE

Udruga Argonauta je u listopadu organizirala veliku eko akciju te sa svojim volonterima podijelila sadnice različitih vrsta stabala i grmova.

Podjela sadnica učenicima i održavanje interaktivnih radionica u školi tijekom listopada dio je projekta udruge Argonauta "Dica sade više - za stupanj niže", a sve s ciljem podizanja opće ekološke svijesti svih nas te poticanje i ostalih pojedinaca, institucija i udruga na slične ekološke akcije.

Tko će prije narasti

treba joj osigurati potapanje u kritičnim razdobljima vegetacije iako podnosi sušu. Od masline se proizvodi ulje i različiti specijaliteta. Kod nas u Hrvatskoj maslina najviše ima na otocima i uz duž obale Jadranskog mora. Masline se prerađuju tako da se uberu pa se odnose u uljaru na prerađevinu maslina te se od te prerađevine dobije ulje. U našem mjestu Murteru nema obitelji koja nema masline.

Fabian Pilipac 6.a

MURVA

Murva je rod listopadnog drveća ili grmlja srednje veličine, od 6 do 15 metara, rasprostranjen na svim kontinentima osim Australije. U Europu, gdje su uvezene, najpoznatije su bijela murva, crvena murva i crna murva.

Sve tri ove u Europi poznate vrste rasprostranjene su i u Hrvatskoj. Bijela murva poznata je po uzgoju dudova svilca, ličinke koja proizvodi svilu. Rastu na siromašnijim tlima, pretežno pješčana sadržaja, krošnja im je razgranata, kao i korijenje. Plodovi su aromatični i vrlo ukusni, veličine 2 – 3 cm, bijele, ljubičaste i ružičaste do crvene boje.

Murvin plod, osim zbog odličnog okusa, konzumira se još i zbog svog ljekovitog djelovanja. Plodovi bijelog duda koriste se kod liječenja anemije, dijabetesa, opće slabosti i slabokrvnosti te opstipacije i probavnih smetnji. Plodovi djeluju antikancerogeno te imaju protuupalno djelovanje na ljudski organizam.

Marta Duić

LOVOR

Lovor je biljka koja pripada rodu vazdazelenih grmova ili drveća iz porodice Lauraceae, a najviše je rasprostranjena na području Mediterana. Osobito su je štovali Grci i Rimljani. Nagrada na godišnjem atletskom natjecanju u čast boga Apolona bila je kruna od lovorovog vijenca. Lovorov list je od davnina korišten kao znak slave i pobjede te su stoga glave starih rimskih imperatora bile ukrašene vijencem od lovorovog lišća. Zato nije čudo da je za lovorov list značenje višestruko. Italija, Grčka i Turska su neke od zemalja koje su poznate po uzgoju lovora. Lovor se koristio kao ukras, u magiji, kao začim te kao lijek za mnoge bolesti.

Lana Turčinov, 6.b

MASLINA

Maslina (lat. Olea europaea) je zimzelena biljka kojoj je Sredozemlje prirodno stanište. Dvije podvrste koje su najzastupljenije su divlja i kultivirana maslina. Maslinovo drvo ima jako dug vijek (oko 500 ili 600 godina). Maslina uspijeva na krševitom tlu, ali je osjetljiva na niske temperature. Za stabilni prinos

PROJEKT raSTEM

robotika

Projekt „Regionalni znanstveni centar – RaSTEM“ je projekt kojem je cilj jačati i promicati STEM područje, kao i razvijati programe za STEM. S projektom se započelo prošle školske godine, a završilo se u trećem mjesecu 2024. godine. Sudjelovala je i naša škola pa su učitelji Jelena Meić i Dejan Šarović odslušali niz predavanja, a zatim su sastavili predavanja i za naše zainteresirane učenike.

KLIMATOLOGIJA

U sklopu projekta raSTEM naši učitelji Jelena Meić i Dejan Šarović održali predavanja koja su podijelili na tri aktivnosti. Jedna od njih zvala se Klimatologija. U tri mjeseca pokazali su nam razne pokuse te smo naučili puno novih informacija o različitim područjima prirodoslovnih znanosti. Naučili smo kako okoliš utječe na meteorološke promjene. Posebno je zanimljiv pokus bio s toplom mokrom čašom, gdje smo vidjeli kako nastaje kondenzacija unutar i van čaše. Upravo zbog našeg sudjelovanja u projektu, škola je dobila meteorološku stanicu.

Projekt je bio zabavan i jako sam zadovoljna što sam bila njegov dio.

Na kraju projekta, učitelji su nas 8. veljače 2024. odveli na izlet u grad Šibenik. Otišli smo do NP Krka te do Posjetiteljskog centra „Kanal sv. Ante“, gdje smo čuli više o prirodi i prirodnim promjenama.

Bruna Bilić, 7.a

PODUZETNIŠTVO

Na satima Poduzetništva učitelji su nas učili što je to zapravo poduzetništvo, koje su vrste industrije, što je brend i kako funkcionira učenička zadruga. Dobili smo zadatak da napravimo prezentaciju o industriji po izboru. Definitivno najbolja prezentacija koja je svima privukla pažnju bila je o Haribo bombonima i njihovoj povijesti.

U petak 9. veljače 2024. otišli smo ponovo do Šibenika. Vozili smo se otprilike 40 minuta do veleučilišta u Šibeniku gdje su nas čekali učenici iz Skradina. Uveo nas je profesor veleučilišta koji nam je pokazao izgled samog veleučilišta te pokazao pojedine učionice i knjižnicu.

Nakon toga smo s učenicima iz Skradina išli do ABC centra. Tamo su nas dočekali domaćini s marendama. U ABC centru su nam izložili prezentaciju o njima i njihovom radu. Pokazali su nam neke prostorije te smo na tren pomislili da ABC centar nije

?

poduzetnički centar, već neka radio stanica. Poslije obilaska ABC centra, posjetili smo reciklažno dvorište Bikarac. Tamo su nas radnici naučili o gospodarenju otpadom i reciklaži otpada. Posljednja točka izleta, nama djeci najdraža, bio je odlazak u Dalmar, tzv. „naša razbibriga“.

I za kraj, došli smo kući sretni, umorni i s puno priča za roditelje.

Fabian Pilipac, 6.a i Marta Duić, 6.b

ROBOTIKA

Posebno zabavan dio projekta je bila Robotika. Na početku projekta razvrstavali smo lego kockice po uputama.

Učili smo o raznim dijelovima robota, slagali smo robotiće i pravili programe za njih. Vidjeli smo kako izgledaju već gotovi projekti (zec u akciji, robot Vakula, robot vjetrenjača).

12. veljače 2024. otišli smo u centar poduzetništva „Trokut“. Zajedno s učenicima iz Skradina, obišli smo sve zanimljive prostorije. Najzanimljivija prostorija bila je prostorija u kojoj smo pravili programe za robote i isprobavali ih.

Poslije toga, otišli smo u Skelin Mont. Tamo nas je

poduzetništvo

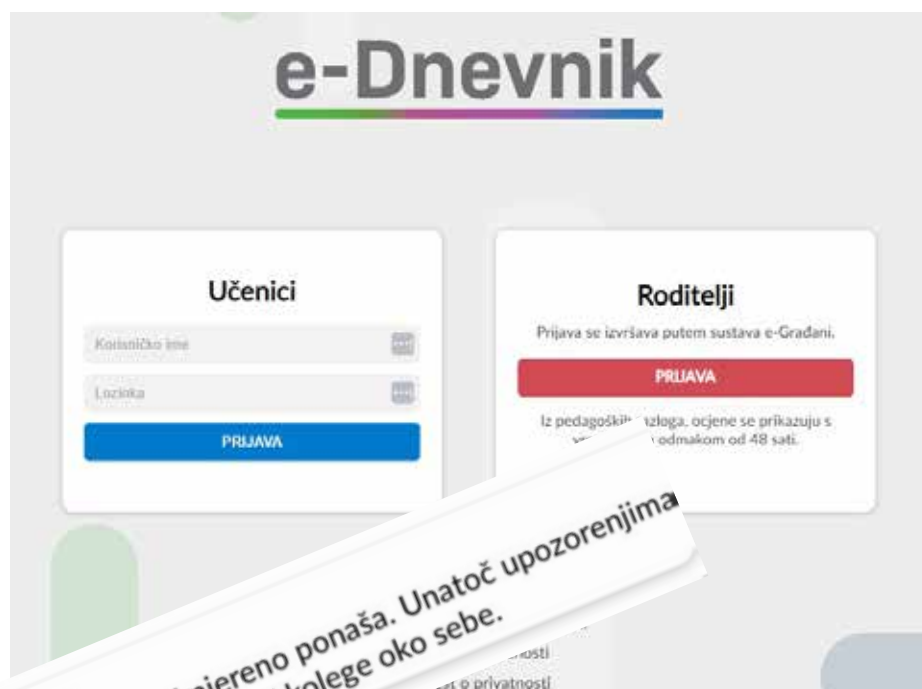
poduzetništvo

dočekao vlasnik. S njim smo razgledali tvornicu PVC i ALU stolarije te smo nakon obilaska otišli kući.

Marta Duić, 6.b i Fabian Pilipac, 6.a

E-DNEVNIK

– SAN SVAKOG RODITELJA, A NOĆNA MORA DJETETA

Ocjena: Učenik se neprimjereno ponaša. Unatoč upozorenjima ne prestaje zadirkivati kolege oko sebe.

Kao i svaka škola, imamo i dobrih i loših učenika, poslušnih i neposlušnih, svih vrsta. Smatram kako učenicima koji su uobičajeno lošiji i nije neki problem dobiti jedinicu. Oni razmišljaju u smislu „jedna k'o ni jedna“, „pa što ima veze, ispraviti

ke, ali one bilješke koje su kad ih čitaš čak i smiješne, već su druga priča. Za te sam se bilješke morala raspitati kod nemirnijih kolega. Stvarno zna biti ludih bilježaka, što se može vidjeti u priloženim fotografijama. Meni su neke zbijla zapele za oko i stvarno tek sad kad vidim ove bilješke, shvatim da učiteljski živci moraju biti slo-novski. No, sami su izabrali ovaj posao.

Naša je škola podijelila više

Ocjena: 24.4. Nema dijela domaće zadaće - osnovne jednakžbe ("...Nisam ga stiga...")

E-dnevnik je vjerojatno najbolja i najgora aplikacija koju je ljudski rod izmislio ikad. Ima pozitivne i negativne strane, kao i sve ostalo. Osobno, uzoran sam i odličan učenik, stoga mi e-Dnevnik ne stvara nikakve probleme, dok onim učenicima s lošim vladanjem i lošim ocjenama itekako predstavlja problem.

će se u šestom mjesecu“, što su njihovim učiteljima već dobro poznate izjave.

Njima su veći problem bilješke i izostanci.

Kod nas baš i nema „picanja“. To više odrađuju srednjoškolci, ali zato nam bilješke nisu strane. One regularne kao što su „Učenik/ica nije napisao/la domaći rad“ zalet se i meni, pogotovo iz Fizi-

ukora i opomena, nego što je to napravila cijela država.

Učenici naše škole strastveni su navijači Hajduka pa su se bilješke dijelile i zbog njihova ometanja sata navijanjem, ali i pisanja na ispit navijačkih tekstova.

Ocjena: 24.5. Učenik je izgovorio prostotu na talijanskom jeziku pod satom Vjeronauka.

A zašto je e-Dnevnik uopće san svakog roditelja, a noćna mora djeteta? Zato što roditeljima na mobitel brzo dođe obavijest da smo nešto učinili pa su upućeni u

Ocjena: Za vrijeme sata rješava zadatke iz hrvatskog jezika.

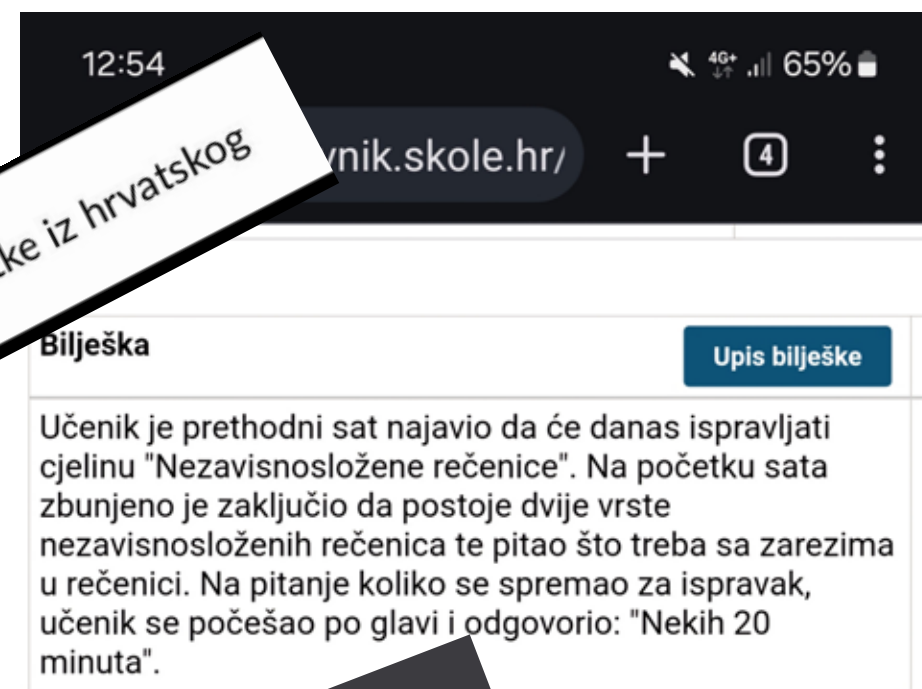
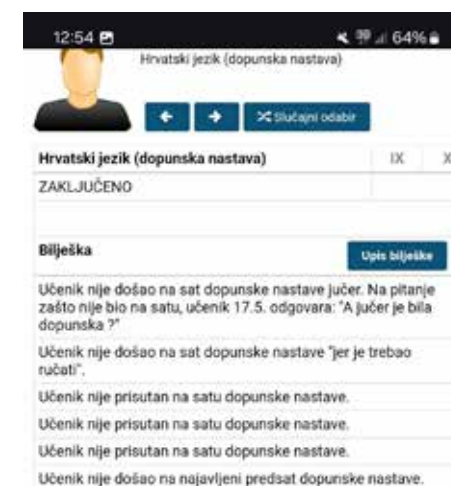
svaki naš skandal i svaku glupost.

Nama djeci roditelji onda očitaju bukvicu, a to što živimo na selu gdje je bitno što će tko reći, ne pomaže uopće. Prije su roditelji išli na informacije jednom u polugodištu. Sad se te informacije vide na glupom E-dnevniku.

Suamam, aplikacija je s učeničke strane nula ispod nule, a vjerujem da je

mojoj majci 10/10.

Želimo se zahvaliti svim učiteljima na očitanim bukvicama koje nas dočekaju kad stignemo kući. Savjet za učitelje koji vjerojatno neće poslušati je - Nemojte pisati bilješke!

Ocjena: Učenica je na pisanoj provjeri napisala sljedeći tekst: " Mater nas je rodila kod Staroga Placa, cina smo oci otvorili za Hajduk smo bili. Odma' su nas tamo motali u bilo, to je nasa povist, tako je to bilo."

smo došli doma, na kraju svega bude dobra fora. Kad već govorimo o pedagoškim mjerama, moram priznati da nikad neću razumjeti ukor za branje naranči u školskom vrtu. Ionako nikome ne služe. Bolje onda da se pojedju, ionako će izrasti nove.

Ocjena: Učenik ometa nastavu. Umjesto rješavanja zadatka, skriva se iza zavjese.

Osjećaj je kao da te netko recenzira. Ipak, plava kuverta je jedina ostala staromodna. Nakon učeničke gluposti, kad poštar zazvoni, odmah nam padne mrak na oči. Istina, i pedagoške mjere su vidljive u e-Dnevniku.

Zbilja zabrinjavajuća aplikacija. Vjerujem kako je puno djece zbog te aplikacije dobilo po nosu. Jedino pametno je što uvijek možemo vidjeti kad su prokleti ispiti.

No, kad smo u društvu, čitamo te iste bilješke i pričamo jedni drugima što se dogodilo kad

Na kraju svega, možemo izvući samo jedan zaključak. Najgore odluke donose najbolje uspomene, a samo jednom smo ludi i mladi.

Maša Šandrić, 8. a

KORIŠTENJE EKRANA

koliko je to zapravo dobro za nas? O štetnosti ekrana slušamo svakodnevno, ali često odlučujemo ignorirati takve in-

formacije ili ih procjenjujemo previše dramatičnima. Ipak, bitno je znati što stoji iza svih tih savjeta i preporuka. Rezultati istraživanja utjecaja prekomjerne upotrebe ekrana na dječji razvoj sustavno pokazuju negativan učinak na čitalačke sposobnosti, razvoj govora, vid, posturu, razvoj pažnje i radnog pamćenja koji dovodi i do slabijeg školskog uspjeha, razvoj kritičkog mišljenja i socioemocionalni razvoj. Isto tako, nisu samo djeca podložna ovakvom negativnom utjecaju. Istraživanja pokazuju da je prekomjerna upotreba ekrana značajno povezana s kognitivnim, ponašajnim i emocionalnim teškoćama kod adolescenata i mlađe odrasle populacije, a također može pridonijeti i aktivaciji demencije u odrasloj dobi.

OVISNOST NOVOG DOBA

Iako je pojam ovisnosti o ekranima relativno nov, sve više se priča o ovoj temi. Jedan od razloga, osim snažnih posljedica koje ostavlja na razvoj i funkcioniranje pojedinca, jest i činjenica da ekrani jako brzo izazivaju ovisnost. Razlog tome je što nam ekrani pružaju instant zadovoljstvo. Korisćenjem ekrana naš mozak izlučuje velike količine dopamina i

serotonina - hormona sreće i nagrađuje, bez da smo morali obaviti ikakvu radnju. U samo nekoliko klikova dolazimo do raznih sadržaja, izmjenjujućih fotografija, šarenih i brzih videa, koji našem mozgu pružaju gomilu podražaja. S druge strane, da bismo u realnom životu osjećali toliku količinu ugođe i sreće morali bismo se prilično pomučiti. Upravo je to razlog zašto ćemo tako brzo posegnuti za ekranima i zašto ćemo s vremenom željeti i trebati sve više vremena provedenog uz njih.

KAKO PREPOZNATI?

Unatoč činjenici da sve više govorimo o ovoj ovisnosti novog doba, često ne znamo procijeniti provodimo li previše vremena na internetu i u kojem trenutku to prelazi u ovisnost. Neki od ranih znakova ovisnosti o ekranima su burno reagiranje kada se ekrani oduzmu ili gase, tjeskoba, napatost i razdražljivost zbog nemogućnosti pristupa internetu, smanjenje uživanja u aktivnostima koje su nas prije veselile, pažnja i interesi koji se većinom usmjereni na ekrane, odgađanje obaveza, slabija školska ili poslovna postignuća, euforija u početnom kontaktu s ekranima kojem slijedi nagli pad doživljaja. Ako prepoznamo sebe ili djecu u ovim znakovima, vrijeme je da postavimo zdrave granice i ograničenja.

NA KOJI NAČIN?

Ukoliko nam je teško održati kontrolu nad vremenom koje mi

ili naša djeca provodimo u aktivnostima uz ekrane, možemo napraviti nekoliko stvari:

- postaviti vremensko ograničenje za određene aplikacije na našim pametnim uređajima
- unaprijed dogovoriti pravila korištenja ekrana
- isključiti obavijesti društvenih mreža
- informirati se o zdravim načinima korištenja ekrana
- određeni period u danu ugasiti internet i posvetiti se obitelji i prijateljima
- koristiti ekrane u zajedničkoj prostoriji
- zamoliti roditelje ili prijatelje da nas opomenu ako previše vremena provodimo uz ekrane

ZA KRAJ

Ako na trenutak zastanemo i osvrnemo se oko sebe uočiti ćemo epidemiju navedenih problema. Broj djece koja imaju razne govorne teškoće, teškoće čitanja i pisanja, ponašajne teškoće i teškoće s pažnjom i koncentracijom u velikom je porastu.

Mladi se sve više bore sa slabim samopouzdanjem i imaju narušenu sliku o sebi zbog savršenih života influencera koji im se svakodnevno prezentiraju na društvenim mrežama.

Obitelji provode sve manje kvalitetnog vremena zajedno zato što velika količina vremena otpada na ekrane.

Tehnologija je veliki dio naših života i nije realno očekivati da se s njom ne susrećemo i ne koristimo je svakoga dana.

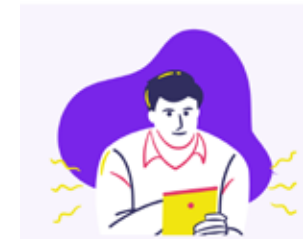
Međutim, bitno je imati na umu kakve negativne utjecaje prekomjerna upotreba može imati.

Proveli smo anketu na 81 učeniku viših razreda OŠ Murterski školi koji pohađaju nastavu informatike i dobili sljedeće rezultate:

Rezultati ankete

- U jednakoj količini koriste ekrane preko tjedna i vikendom
- od društvenih mreža najviše koriste TikTok i Snapchat
- 21% učenika na TikToku provede više od 3 sata dnevno
- trećina učenika gleda TV 2-3 sata dnevno
- 46% učenika smatra da ih društvene mreže odvlače od učenja
- 66% učenika učestalo koristi mobitel kada su u društvu

57 % roditelja

nikada ili skoro nikada ne ograničava upotrebu pametnih telefona

66 % roditelja

nikad ili skoro nikad ne ograničava pristup određenim sadržajima

56 % roditelja

nikad ili skoro nikad ne razgovara s djecom tome kako provode vrijeme na internetu

Jeste li znali?

Prekomjerna upotreba ekrana ima negativan učinak na:

- čitalačke sposobnosti
- razvoj govora
- razvoj pažnje, koncentracije i radnog pamćenja
- vid i posturu
- kritičko mišljenje
- socioemocionalni razvoj

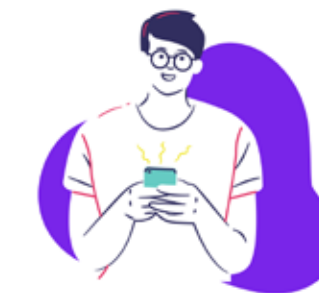
Značajno je povezana i s **kognitivnim, ponašajnim i emocionalnim teškoćama** kod adolescenata

Što i kako?

Ako previše vremena provodimo uz ekrane možemo:

- postaviti vremensko ograničenje za određene aplikacije na našim pametnim uređajima
- unaprijed dogovoriti pravila korištenja ekrana
- isključiti obavijesti društvenih mreža
- informirati se o zdravim načinima korištenja ekrana
- određeni period u danu ugasiti internet i posvetiti se obitelji i prijateljima
- koristiti ekrane u zajedničkoj prostoriji

Za roditelje

Bitno je da kao roditelji:

- provjerimo dobru primjerenost igara i aplikacija
- educiramo djecu o primjerenom ponašanju na internetu
- upozoravamo ih na opasnosti na internetu
- budemo otvoreni za razgovor

Upravo zato je bitno da preuzmemo odgovornost, educiramo se i svojim primjerom pokažemo svojoj djeci, prijateljima i/ili okolini kako se odgovorno koriste

ekrani jer promjena kreće od nas samih.

Ivana Karađole, psihologinja

A ŠTO KAŽU RODITELJI?

Što vaša djeca koriste od tehnoloških uređaja (mobilni uređaj, laptop, ipad...)?

Najviše koriste mobitel.

Koliko vremena provode za ekranom? Koliko vremena odvoje za obrazovne i druge korisne sadržaje?

Provode 2-3 sata.

Kontrolirate li vrijeme korištenja uređaja i sadržaje koje pregledavaju? Kako?

Da. Pregledam mobitel kad stignem.

Što smatrate problematičnim po pitanju dostupnih sadržaja koje djeca pregledavaju?

Ne znam. Informacije koje su neprimjerene uzrastu.

Koje bi po vama bilo rješenje za pretjerano izlaganje ekranima?

Više izvanškolskih aktivnosti.

Fabian Pilipac, 6.a

Što vaša djeca koriste od tehnoloških uređaja (mobilni uređaj, laptop, ipad...)?

Moja djeca najviše koriste mobitel i laptop

Koliko vremena provode za ekranom? Koliko vremena odvoje za obrazovne i druge korisne sadržaje?

Za ekranom provode dva do tri sata dnevno, a ostatak slobodnog vremena koriste za sport, učenje i ostalo.

Kontrolirate li vrijeme korištenja uređaja i sadržaje koje pregledavaju? Kako?

Kontroliram, svakako. Pregledavam povijest gledanja i poruke koje međusobno šalju.

Što smatrate problematičnim po pitanju dostupnih sadržaja koje djeca pregledavaju?

Problem je u velikoj dostupnosti sadržaja koji je neprimjeren za njihovu dob.

Koje bi po vama bilo rješenje za pretjerano izlaganje ekranima?

Rješenje bi bilo u motiviranju djece za bavljenjem drugim aktivnostima koje ne uključuju ekrane.

Marta Skračić, 8.b

Što vaša djeca koriste od tehnoloških uređaja (mobilni uređaj, laptop, ipad...)?

Od tehnoloških uređaja moja dva sina koriste mobilni uređaj, a kćer ima mobilni uređaj te koristi laptop za obrazovne svrhe.

Koliko vremena provode za ekranom? Koliko vremena odvoje za obrazovne i druge korisne sadržaje?

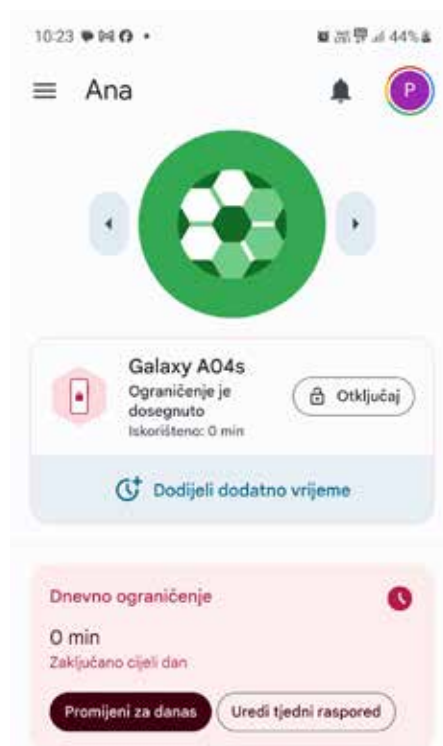
Za ekranom provode dva do tri sata dnevno, a za obratovne i druge korisne sadržaje odvoje oko dva sata dnevno.

Kontrolirate li vrijeme korištenja uređaja i sadržaje koje pregledavaju? Kako?

Da, kontroliram. Kontroliram vrijeme korištenja uređaja i ograničavamo sadržaje koje gledaju preko aplikacije „Family link“.

Što smatrate problematičnim po pitanju dostupnih sadržaja koje djeca pregledavaju?

Smatram da su „youtuberi“ koji „streamaju“ igranje igrica šteta i problematičan sadržaj koji djeca gledaju.

Koje bi po vama bilo rješenje za pretjerano izlaganje ekranima?

Moj prijedlog jest da roditelji provode manje vremena na svojim uređajima te provode kvalitetno vrijeme sa svojom djecom.

Rosa Ježina, 8.a

Što vaša djeca koriste od tehnoloških uređaja (mobilni uređaj, laptop, ipad...)?

Moja djeca češće koriste mobitel nego laptop.

Koliko vremena provode za ekranom? Koliko vremena odvoje za obrazovne i druge korisne sadržaje?

Djeca provode do 3 sata dnevno ispred ekrana. Nažalost, malo vremena odvoje za obrazovne i druge korisne sadržaje.

Kontrolirate li vrijeme korištenja uređaja i sadržaje koje pregledavaju? Kako?

Mlađem djetetu kontroliram vrijeme provedeno na ekranu. Ograničavam upotrebu aplikacija koje voli gledati.

Što smatrate problematičnim

po pitanju dostupnih sadržaja koje djeca pregledavaju?

Problematičnim smatram sve one sadržaje koji podižu glupost na entu.

Koje bi po vama bilo rješenje za pretjerano izlaganje ekranima?

Rješenje vidim u kasnijoj upotrebi mobitela, kao i u ograničavanju vremena provedenim ispred

ekrana. Dijete do 6. ili 7. godine bi ga trebalo minimalno koristiti

Maša Šandrić, 8.a

Danas se sve više susrećemo s pojmom ekranizam i digitalni autizam. Kako se tehnologija razvija, problem ekranizma postaje sve izraženiji i većina roditelja je toga itekako svjesna. Međutim, koliko god se odupirali, izlaganje djece mlađeg školskog uzrasta ekranima gotovo je neizbježno.

Preporuka stručnjaka je da se djeca do tri godine uopće ne izlažu ekranima, tek u starijoj dobi do pola sata dnevno. Iako su roditelji sve više svjesni štetnosti prekomjernog izlaganja ekranima u tako ranoj dobi, ankete pokazuju da se većine preporuka baš i ne drže. Tako neka djeca provode pred ekranima i po pet ili šest sati dnevno.

Koliko je stanje alarmantno pokazuje i Dnevna bolnica za ovisnost o internetu i videoigrama. Za sada je bolnica namijenjena samo punoljetnim osobama. Ako djeca borave na internetu po četiri do pet sati dnevno, a pritom zanemaruju školske obveze, prijatelje, nervozni su kad nemaju pristup internetu, koriste mobitele u kasnim večernjim i noćnim

satima onda je to već ozbiljni problem, smatraju stručnjaci.

U naše škole informatika je uvedena 2020. godine, ali program i sadržaj udžbenika je gotovo u potpunosti usmjeren na razvijanje logičkog i računalnog načina razmišljanja kroz rješavanje zadataka, mozgalica, a vrlo malo vremena učenici imaju pristup računalima.

Roditelji su uglavnom uvjereni da djeca puno znaju o služenju računalom, međutim njihovo znanje se uglavnom svodi na igranje igrica i „skrolanje“ sadržaja po mobitelu.

Jelena Meić, učiteljica informatike

RAČUNALO (NE)ĆE ZAMIJENITI KNJIGU

Živimo u doba napredne tehnologije gdje automobili voze bez vozača, umjetna inteligencija rješava naše probleme te na internetu možemo pronaći svašta. Ono što nam treba, a i što nam ne treba. Tu se pronalazi i e-knjiga. Naravno, nekima potrebna, a nekima ne. Mnogi će čitanje knjige zamišljati kao držanje tvrdih korica u rukama uz okretanje krhkih i mekih stranica ulijevo dok na stoliću stoji topli napitak, dok će neki zamišljati kao držanje miša i čitanje stranica na svjetlećem ekranu uz „skrolanje“ prema dolje.

Sve se više mlađe populacije koristi e-knjigama dok se knjige u knjižnicama ostavljaju njihovoj prošlosti. Neki će se složiti da su nam knjige na računalo korisnije. Manjim korištenjem papirnatih knjiga zapravo manje iskorištavamo i papir te na taj način čuvamo šume od sječe i brinemo se za okoliš. Važno je spomenuti da se računalo ne može rasparati dok knjiga može i to nam ukazuje na bolju kvalitetu. Sigurno ste upućeni na teret knjiga koji djeca svakodnevno trebaju nositi na svojim leđima, a da ne govorimo o boli njihove kralježnice. Računalo može zamijeniti sve te knjige i olakšati djeci. Ako neke knjige nema u knjižnici, uvijek je možete pronaći online i pročitati bez ikakvog problema. Znamo da je svim učenicima naporno čitati lektiru i većina je ostavi za zadnji čas, a računalo nudi audioverziju koja će im olakšati čitanje te napore i debele knjige. Međutim, postoje i mane računala koje idu u prilog knjizi. Veći dio ljudi će se složiti da se bolje osje-

ćamo čitajući iz knjige umjesto s računala. Računalo nije zdravo za nas te šteti našem vidu. Ako dođe do kvara ili nestanka struje, uvijek možemo uzeti knjigu u ruke. Dodamo li na plažu ili negdje u prirodu s namjerom da čitamo s laptopa, velike su vjerojatnosti da će nam se laptop pregrijati te da nećemo ništa vidjeti zbog sunca. Ako ste ljubitelji knjiga i volite čitati, sigurno je ljepše imati kućnu biblioteku s omiljenim naslovima.

Sve u svemu, svatko ima pravo na svoj izbor. Uvijek će biti ljudi koji više vole osjećaj knjige u ruci, a bit će i onih koji više vole čitati s ekrana. Nije ni bitno iz čega čitaš. Bitno je da čitaš i obogaćuješ svoj rječnik i maštu jer danas sve manje ljudi voli čitati, pogotovo mladi.

Ema Bašić, 8.a

Danas u modernom svijetu računala sve više zamjenjuju knjige. Ljudi sve više koriste tehnologiju kad im je potrebna neka informacija. Sve su skloniji novoj tehnologiji čitanja s ekrana nego knjigama.

Prednosti računala su što se većina knjiga nalazi u digitalnom obliku i lako se može pronaći na računalo. Ipak je neke obične knjige teže pronaći jer se u nekim knjižnicama može dogoditi da nema baš te nama potrebne knjige, pa se može izgubiti dosta vremena. Računalo ima opciju da se čita više knjiga odjednom i može pohraniti stotine naslova. Postoje ljudi kojima se baš ne da čitati pa samo na računalo upale audio knjigu, a to ima i jednu veliku manu. Slušajući audio knjigu djeca slabije razvijaju sposobnosti čitanja. Računalo je definitivno više ekološko rješenje u odnosu na knjige jer bi s rjeđim tiskanjem knjiga opao i broj posjećenog drveća. Nedostatak čitanja na računalo je to što se često događa da ljudi slučajno obrišu dokument pa trebaju sve ispočetka vaditi i tražiti. Najveći nedostatak čitanja na računalo je zabilježen kod djece. Rezultati istraživanja pokazuju da su postignuća djece koja čitaju knjige u digitalnom obliku slabija u odnosu na čitatelje klasičnih knjiga. Stručnjaci smatraju da svjetlost treperenja ekrana više opterećuje dječji mozak nego obični papir.

Iako ima svoje mane, knjiga bi se trebala koristiti više od računala, zato što ništa ne može zamijeniti zvuk lista papira, bila knjiga sasvim nova ili već korištena.

Hana Slavica, 8.b

Pametna ploča - tema svakog nastavnika u zbornici, roditelja na obiteljskom ručku, učenika u školi te u drugim različitim prigodama. Oko nje vodi se velika debata u kojoj su mišljenja podijeljena jer jedni smatraju da je ona pomoć, dok drugi tvrde da je "smetalo". Ovi koji se zalažu za pametnu ploču smatraju da su fantastične i genijalne zato što učenici uz standardan način učenja mogu koristiti tehnologiju i razne interaktivne sadržaje kao što su kvizovi Kahoot. To su omiljeni dječji kvizovi koji ne samo da su zabavni, već su i poučni. Drugi su uvidjeli da učenicima pametna ploča odvraća pažnju jer se tijekom projekcije njezina nezanimljivog filma bave nečim drugim ili jednostavno uopće ne posvećuju pažnju na nastavni sadržaj.

U ovakvim situacijama teško je biti pametan i reći što je ispravno za kvalitetu budućeg znanja učenika stoga su različite države provele istraživanja o tome jesu li one potrebne i koriste li u školskom radu. Dobar primjer su Hrvatska i Švedska. Hrvati su kupili velik broj pametnih ploča, dok su Šveđani uvidjeli kako im djeca više ne znaju pisati pa su se vodili time i vratili se na papir i olovku. Mnogi su zbog toga ostali u šoku jer je Švedska, koja je vrlo razvijena zemlja u svim pogledima, ukinula tehnologiju.

S druge strane vrsarska Osnovna škola Vladimira Nazora puna je pametnih ploča. U njoj svaka učionica ima pametnu ploču. Ono što je posebno zanimljivo je to što je lokalna zajednica u kupnju pametnih ploča uložila 79.633,69 eura (600.000 HRK u to vrijeme), čime je prešla na mo-

PAMETNA PLOČA - POMOĆ ILI SMETNJA U RAZREDU

dernu tehnologiju i dokazala da Hrvati podržavaju moderniziran način predavanja. Kada je čula da će svaka učionica imati pametnu ploču, većina učitelja imala je pozitivne reakcije. Ali kada su shvatili nakon nekog vremena da će tehnološki problemi biti svakodnevnica, uzbuđenje i sreću ubrzo je zamijenila razočaranost. Taj potez komentirali su mnogi, no oni koji su kompetentniji ipak su smatrali da virtualne ploče pomažu učenicima koji imaju strah od javnog nastupa, anksioznosti i sličnog, zbog čega aktivnije sudjeluju na nastavi. Nadalje, Švedska je također navela vrlo dobre razloge za svoj potez među kojima se ističe da postoje jasni znanstveni dokazi da digitalni alati ometaju, a ne poboljšavaju učenje učenika te da fokus treba vratiti na stjecanje znanja putem tiskanih udžbenika i stručnosti nastavnika, umjesto iz uglavnom besplatnih digitalnih izvora koji nisu provjereni.

Na kraju je Švedska ukinula moderne tehnologije u pot-

punosti. Mislim da bi najbolje bilo napraviti balans. Povremeno koristiti pametnu ploču, ali i diktirati učenicima ono što trebaju zapisati. Oni će tek tada shvatiti koju riječ ne znaju napisati jer kada isključivo prepisuju s pametne ploče, sve im je već servirano i moraju samo prepisati, što je najjednostavnije. Svoje mišljenje rekli su i učenici. Većini se svidjelo to što su im pametne ploče na raspolaganju. Svidjelo im se to što mogu igrati različite zajedničke igre tijekom ponavljanja gradiva. Ali nije to bio slučaj kod svih. Drugi su rekli kako im se više sviđa rad isključivo s papirom i olovkom.

Moguća rješenja bi bila već spomenuti balans, ali i moguća korištenje isključivo pametne ploče kroz jedan mjesec, a u sljedećem mjesecu korištenje samo staromodnog načina pisanja. Na kraju bi trebalo usporediti mišljenja te pokušati donijeti pravu odluku koju zasigurno neće biti jednostavno donijeti.

Pametne ploče definitivno su

pomogle u školovanju učenika, ali zbog njih veći broj učenika ne prati nastavne sadržaje na ploči. Najbolje bi bilo tijekom sata za vrijeme najizraženije učeničke koncentracije koristiti staromodan način učenja, a kad koncentracija krene popuštati, mogle bi se odigrati igre koje su povezane s gradivom. Meni su pametne ploče zbilja dobre i korisne pa ne bih voljela da moja država uvede ono što je napravila Švedska. No, o tome što je najbolje, odlučit će oni koji se time bave.

Maša Šandrić, 8.a

Danas se sve češće obične zelene ploče zamjenjuju pametnim pločama. Kruže različita mišljenja o korištenju pametnih ploča. Neka mišljenja idu u prilog pametnim pločama, a neka protiv.

Prije svega, pametna ploča privlači više učenikove pozornosti nego zelena ploča. Učenje uz pomoć pametne ploče može biti zabavno zahvaljujući rješavanju različitih igara i kvizova u kojima učenici aktivno sudjeluju. Pruža mogućnost korištenja mnogobrojnih alata za pisanje, crtanje, prikazivanje videozapisa i animacija. Nekim učiteljima olakšava podučavanje jer postoje već pripremljeni materijali poput prezentacija, videolekcija i dr. Još jedna od prednosti je mogućnost istraživanja i pronalaženja dodatnih informacija o stvarima koje nas zanimaju ili o potpuno novim pojmovima.

Uporaba pametne ploče također može uštediti vrijeme jer ne moramo čekati da redar obriše ploču, pa čak ni da se osuši. Uostalom, još nam pruža bolju preglednost i jasnoću sadržaja.

Sigurno ima još puno prednosti za koji mnogi učitelji i učenici još nisu saznali. Prva negativna strana pametne ploče je zanemarivanje sposobnosti pisanja u bilježnice, tj. pretjerano oslanjanje učenika na tehnologiju. Kvarovi i tehnički problemi su također jedan od nedostataka jer se ne bi mogla upotrebljavati sve dok se ne popravi. Pri rukovanju treba biti oprezan jer su takvi uređaji jako osjetljivi na dodir. Pametne ploče su jako skupe, kao i njihovo održavanje i nabava potrebnih alata za korištenje.

Mnogi učitelji traže pomoć učenika zbog teškog snalaženja. Kako mnogim učenicima privlači pozornost, tako drugima odvači jer se obaziru samo na stvari koji ih zanimaju, a ne na nastavnu temu.

Od navedenih prednosti i nedostataka kao rješenje se navodi dodatna edukacija o korištenju pametne ploče i spuštanje cijene jer neke škole ne mogu priuštiti uređaje poput ovoga. Prije kupnje i korištenja ploča svakako treba razmisliti o svim mogućim prednostima i nedostacima koje pruža, kao i o količini vremena u kojoj se na njih oslanjamo.

Agata Donđivić 8. a

U današnjici skoro svaka škola opskrbljena je pametnim pločama te se taj broj svakodnevno povećava. Pametna ploča je interaktivna ploča na kojoj se prikazuju sadržaji putem računala. Začetnik u izradi pametnih ploča je tvrtka Smart, po kojima je ta ploča dobila i ime. Namjena tih ploča bila je u obrazovne svrhe te olakšanje učenja učenicima. Mnogi se pitaju jesu li pametne ploče pomoć ili smetnja u razre-

du. Pametna ploča najkorisnija je za prikazivanje prezentacija i interaktivnih aktivnosti, što omogućava aktivno sudjelovanje na satu, a posebno učenicima s teškoćama. Prema istraživanjima, učenici bolje pamte uz korištenje vizualnog i auditivnog sadržaja. Koliko je korisno za učenike, toliko je korisno i za nastavnike. Upotreba pametnih ploča značajno olakšava organizaciju i održavanje sata nastavnicima i ne moraju svaki trenutak brisati ploču. Iako je sama ploča skupocjena, kupnja ploče može pridonijeti uštedi na troškovima za pisali pribor koji bi škola trebala kupovati zbog pisanja na običnoj zelenoj ploči. Još jedna dobra strana pametne ploče jest mogućnost prikazivanja filmova i pokusa ako nastavnik nema uvjete da fizički pokaže pokus. S druge strane, pametne ploče nekad su zahtjevne za rukovanje s njima.

Dosta nastavnika, pogotovo onih starije dobi, nisu dovoljno educirani i ne znaju se služiti tim pločama. Taj problem riješio bi se satom edukacije svih učitelja o prednostima i o korištenju pametnih ploča.

Previsoka cijena, koja ovisi o proizvođaču, veličini i kvaliteti ploče, isto stvara problem zato što toliko visoku cijenu škole ne mogu priuštiti. Snižavanje cijena nije moguće u doba inflacije kad se cijena može samo povišiti.

Pametne ploče nisu smetnja u nastavi. Samo zato što smetaju onima koji se ne razumiju i ne znaju koristiti, ne znači da svima smetaju. Idealno rješenje za to bila bi edukacija nastavnika o rukovanju i svim mogućnostima koje ploča pruža.

Marta Skračić

U današnje vrijeme sve više ljudi koristi društvene mreže. One su postale neizostavan dio našeg svakodnevnog života. Svi smo barem jednom koristili Facebook, Instagram ili Snapchat kako bismo se povezali s prijateljima i obitelji, podijelili sretne trenutke i otkrili nove informacije. Društvene mreže imaju mnogo koristi. Omogućuju nam da ostanemo povezani s ljudima koji su nam važni, čak i kada smo fizički udaljeni. Možemo jednostavno razmjenjivati poruke, slike i videozapise, što nam pomaže održati bliske odnose. Osim toga, društvene mreže su izvor informacija. Na njima možemo gledati vijesti, gledati nešto što nas zanima i otkrivati neke nove ideje. Možemo pratiti razne brandove i kupovati online. Osim brojnih koristi, one imaju i svoje mane. Kada gledamo neke influencere na npr. Instagramu, može nas dovesti do anksioznosti zbog uspoređivanja s drugima. Oni npr. imaju Nike patike, a mi nemamo i tako se dovodimo do ljubomore i žalimo za stvarima koje nemamo i ne možemo si ih priuštiti.

Često je i širenje lažnih vijesti, što može prouzročiti niz negativnih posljedica. Ako netko ima svoj profil na nekoj društvenoj mreži, važno je da ne objavljuje privatne podatke jer ih netko može uzeti i lažirati ih. Iako postoje određene negativne strane društvenih mreža, kao što su ovisnost i zlostavljanje, ne možemo zanemariti njihovu korisnost. Ključ je u tome da ih koristimo na odgovoran način, postavljajući granice i provjeravajući informacije prije nego što ih podijelimo. Društvene mreže su alat koji nam može pomoći u održavanju veza i otkrivanju novih stvari, ali je važno biti svjestan njihovih potencijal-

DRUŠTVENE MREŽE (NI) SU KORISNE

nih rizika i koristiti ih na odgovoran način.

Kjara Lošić, 8.b

Danas sve više ljudi koristi društvene mreže. Neki ih koriste za zabavu, dok ih neki koriste za razgovor i ostalo. Mnogim ljudima društvene mreže stvaraju ugođaj zadovoljstva i sreće.

Društvene mreže mogu biti korisne, no nekad mogu biti i beskorisne. Npr. društvene mreže mogu biti komunikacijske aplikacije koje su ljudima jako korisne, dok aplikacije kao TikTok, Instagram i Facebook mogu biti beskorisne zato što neki ljudi na takvim aplikacijama šire laži ili se predstavljaju kao netko drugi.

Ljudi se ponašaju drukčije na društvenim mrežama jer žele pokazati nekim ljudima da žive odličan i skup život, no to u nekim slučajevima nije tako nego se pretvaraju. Jaron Lanier, autor knjige „You are not a gadget“, smatra da su ljudi počeli dizajnirati sebe tako da pristaju novim digitalnim modelima sebe samih.

Također, studij Harvarda je došao do zaključka da ljudi rado koriste društvene mreže i na njima objavljuju vlastite aktivnosti jer se pritom stimulira dio mozga koji stvara osjećaj ugođe isto kao kad jedemo slatkiše, dobivamo novac i slično.

Tako neke aplikacije mogu stvoriti ovisnost, što se posebno odnosi na TikTok, Instagram, Facebook pa kao možda najgora opcija i online klađenje

Moje mišljenje je da je najbolje rješenje za ovaj problem da si stavimo ograničenje korištenja društvenih mreža na dnevnoj bazi ili da se krenemo baviti nekim sportom kako bismo imali neke obveze koje su nam važnije od društvenih mreža.

Rafael Mudronja, 8.b

DRUŠTVENE MREŽE

Facebook je društvena mreža osnivača Marka Zuckerberga, bivšeg studenta Harvarda. Kako Mark Zuckerberg navodi, Facebook je rastao u studentskoj sobi s nekim njegovim kolegama.

Danas ova društvena mreža broji čak oko 2 milijarde aktivnih korisnika. Činjenica koja je šokantna jest to što se na dan dodaje više od 14 milijuna novih fotografija raznih vrsta na dnevnoj bazi. Barem na našim područjima, praksa je vrlo smiješna, ali ponekad i naporna. Vjerujem da je svaki roditelj jedan od 2 milijarde korisnika. Svi mi djeca kad dobijemo link u obiteljsku grupu možemo očekivati ni manje ni više nego „facebook reel“. Članovi koji su već u krizi srednjih godina plaču od smijeha, a mi djeca ne shvaćamo o čemu je riječ. No, Facebook ima i smiješne strane, a to se događa kad pretražujemo profile naših roditelja. Tada se svi jedni drugima izrugujemo na temelju slika kad smo bili sasvim mali, a opis te slike u 90% slučajeva jest „Moje malo pile krenulo u vrtić/školu“.

Ono što nas mlađe dovodi do „odljepljivanja od smijeha“ jest gledanje novih prepirki kako je netko nekom pucao petarde u dvorištu, kako su ukradene mrkve iz polja i ostale svakodnevne tegobe naših mještana. Sve u svemu, na toj aplikaciji nema što nema, za svaku generaciju pomalo smijeha. Smijeh je lijek, tako da potičem ovu društvenu aplikaciju u daljnjem u radu.

Maša Šandrić, 8.a

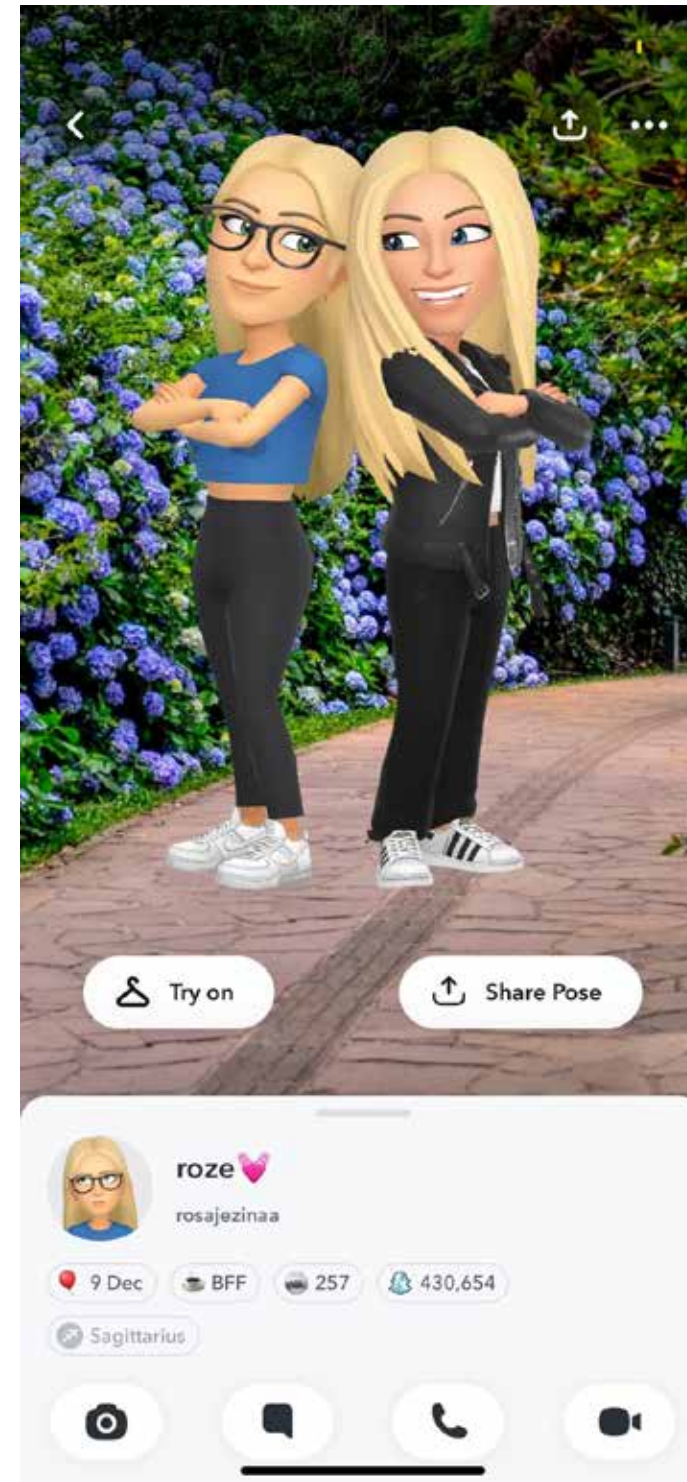

Snapchat je društvena mreža koju su kreirali tadašnji stanfordski studenti Evan Spiegel, Bobby Murphy i Reggie Brown 2011. godine. Pomoću Snapchata možete slati videozapise i fotografije (snapove). Dostupan je na 37 jezika, ali nažalost još nije dostupan na hrvatskom jeziku. Prema zadnjem popisu, Snapchat broji 293 milijuna aktivnih korisnika dnevno, što znači da se u prosjeku pošalje više od 4 milijarde „snapova“. Snapchat se može instalirati samo s 13 godina, no današnja djeca, tj. današnje generacije ga instaliraju puno ranije nego što je dozvoljeno.

Fabian Pilipac, 6.a

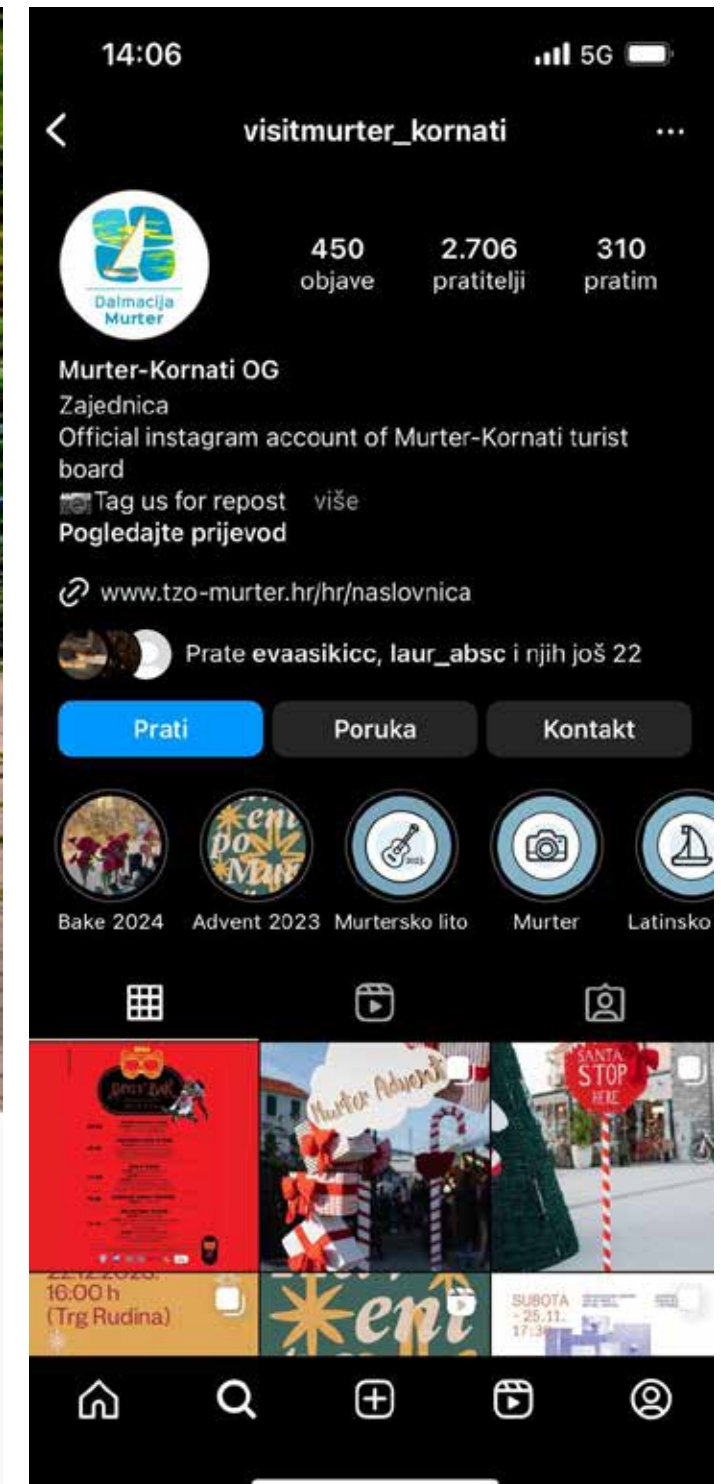
Instagram je američka društvena mreža za razmjenu fotografija i videozapisa koju su stvorili Kevin Systrom i Mike Kriger 6. listopada 2010. godine. Aplikacija omogućuje dijeljenje fotografija i videozapisa koji se mogu uređivati raznim filterima, a može se dodavati i glazba. Objave se mogu dijeliti javno ili samo odobrenim prijateljima. Korisnici Instagrama

ma mogu označavati druge objave sa „sviđa mi se“, mogu pratiti druge korisnike i gledati nove trendove. Na Instagramu se mogu razmjenjivati privatne poruke koje također mogu uključivati fotografije i videozapise. Instagram je jako popularna društvena mreža, ima čak oko dvije milijarde aktivnih korisnika mjesečno. Instagramom se koriste različiti dobni uzrasti, od djece i tinejdžera do starijih ljudi.

Ja se Instagramom često koristim. Volim gledati influencers koji se snimaju na putovanjima. Na taj način i sama upoznajem mjesta na kojima nisam bila.

Moji vršnjaci i ja koristimo Instagram za dijeljenje fotografija, videa i praćenje zanimljivih osoba.

Ukratko, Instagram je zanimljiva aplikacija, odmak od stvarnosti i obaveza, ali kao i u svemu, treba biti umjeren.

Hana Slavica, 8. b

BeReal.

„BeReal“ je francuska društvena aplikacija koja je razvijena 2020. godine, a razvili su je Alexis Barreyat i Kevin Perreau. O njoj se tek pročulo početkom 2022. godine, a zatim se raširila i postala jako popularna

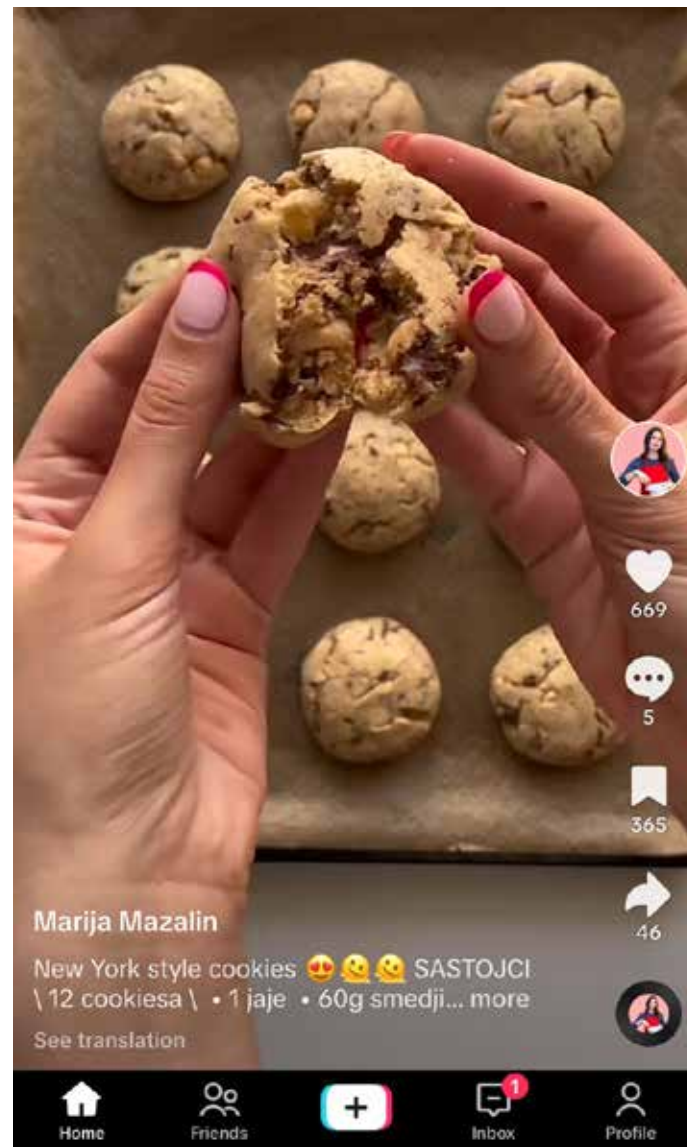
sredinom te godine. Sada je koristi 5 milijuna ljudi svaki dan, što je puno manje nego prije dvije godine. Njezina glavna značajka je dnevna obavijest koja potiče korisnike da svaki dan podijele fotografiju sebe i svoje neposredne okoline u nasumično odabranom prozoru od dvije minute.

Aplikacija je dostupna na čak trinaest jezika. Smatra se da je „BeReal“ usmjeren na korisnike generacije Z, te da su njezini korisnici posebno jaki na sveučilištima. U našoj školi ova aplikacija nije pretjerano zastupljena, ali je znaju koristiti nekad sedmaši i osmaši.

Rosa Ježina, 8.a

TikTok je društvena mreža za dijeljenje kratkih videozapisa. Aplikacija je stvorena 2016. godine u Kini

pod nazivom Douyin. Kasnije je preimenovana u TikTok kada je postala popularna diljem svijeta. TikTok omogućava korisnicima da snimaju i dijele kratke videozapise na koje je moguće dobiti „lajkove“ i pratitelje. Kako bi svoje zapise učinili još zanimljivijima, možete koristiti razne efekte, filtere i glazbu. Također možete pratiti druge korisnike i istraživati različite sadržaje. Na TikToku postoje razne vrste izazova, npr. plesni, glazbeni, komični, izazovi ljepote i kuhanja. Aplikacija je postala vrlo popularna, gotovo tijekom 2020-ih godina. Sada TikTok ima preko milijardu aktivnih korisnika, a dob varira od tinejdžera do osoba starije dobi.

TikTok koristim svakodnevno, više od svih ostalih društvenih mreža. Najčešće gledam osobne blogove poznatih osoba, izazove kuhanja i izazove ljepote.

TikTok je jako zastupljen u našoj školi i koriste ga gotovo svi učenici, a neki čak i sami snimaju i dijele videozapise.

Marta Skračić, 8. b

U RALJAMA INTERNETSKIH RECENZIJA

GDJE JE NESTAO DOBRI STARI TURIZAM?

☹️ Jedina mana je blizina crkve sv. Mihovila koja zvoni svaki puni sat, čak i po noći. A već u 6.30 smo bili budjeni dužom zvonjavom. Ali tko ima čvršći san, možda mu neće smetati.

☹️ Sinoć je lajao susjedov pas... nije mi smetalo što je galamio, više je pas patio...

☹️ Pošast komaraca.

☹️ Very noisy, at night you could hear the neighbors snoring.
Breakfast was admittedly adequate but the fresh omelet did not go away, kept very simple.

Naš otok jedan je od čestih izbora turista od Hrvata preko Nijemaca, Šveđana pa sve do Amerikanaca i Australaca. Uvijek se priča na televiziji kako Dalmacija živi samo od turizma, što po meni nije daleko od istine.

No, je li to iznajmljivanje apartmana, hotela, vila, brodova tako jednostavno? Prije dolaska turista, mora se sve srediti, očistiti, a manje sretni među nama moraju i ponovo opremiti. Ponekad pomažem u čišćenju apartmana i osjećam se kao ćemo ugostiti predsjednika države, a ne jedne u nizu od brojnih turista koji dolaze. Valjda se posvećenost detaljima isplati, zar ne? Turisti stvaraju velike gužve, pa se u špici sezone jedva možemo okrenuti na ulici. No, to je još i najmanji problem. Zapravo je najgora komunikacija s njima.

Moj otac je inače radnik u marini. Jednom prilikom turistkinja ga je upitala gdje se nalazi „marine pool“. Naime, gledajući što je sve u ponudi marine Hramina, naišla je na „Marinepool“, što je zapravo dućan za nautičare i nautičku odjeću. Velika zabuna je nastala jer je ona zapravo tražila bazen i ostala jako razočarana nedostatkom istog u marini. Često se događa s Nijemcima da nahvale objekt u kojem

☹️ Domaći „heroji“ na skuterima i skuterima bili su baš iritantni.

☹️ Hard to find on Google maps

☹️ U restoranu u kojem smo doručkovali jedan od konobara je imao užasan stil.

☹️ Vrlo gužva i ponekad, ako smo otišli tijekom dana bilo je teško naći parking.

su boravili na platformama za iznajmljivanje i ostave ocjenu 1.

Dobro znamo da je kod njih situacija s ocjenama obrnuta, ali su se isto mogli informirati dosad kako se ocjenjuje u ostatku Europe. Zanimljiva situacija se nekad dogodi i s promjenom korištene posteljine. Nakon odlaska turista naša je obitelj umjesto posteljine za pranje dobila dječju robu. Moja je greška što nisam provjerila jer nam dječja roba stvarno nije bila potrebna.

Prije su naši ljudi mogli zeznuti turiste na razno razne načine, no s ovom pustom tehnologijom ne možeš ni da hoćeš. Jedino oni tebe mogu.

Da ne bi ispalo da samo jaučem... Dobra je to zarada, ali nakon pojedinih turista, treba nam svima pošten odmor i duga, duga zima...

Maša Šandrić, 8.a

☹️ The room was the smallest..... and we booked our stay 7 months in advance....The room was next to the kitchen backdoor.....the smell was at times unbearable

☹️ The seaview was blocked by trees. There are several similar rooms and you don't know which one you will get, for example our view and terrace looked different than on the photos.

☹️ Worst mattress I have ever slept on, could feel every spring.
Lots of bit are unfinished or need attention such as skirting missing, plaster not finished on the edges and flimsy cheap curtains hung on wire.
it's a shame as i feel with spending a small amount of money and some attention to detail things could look and feel so much better. Forgot sun awning on balcony would not close which I reported, no action or comment.

Dugi niz godina u školskom listu naglasak je na radu urednika, novinara, učenika i učitelja, a u sjeni je ostao čovjek koji je dosta doprinio vizualnom identitetu Škoja. Petar Alfrević, diplomirani inženjer elektrotehnike po struci i grafički dizajner, sudjeluje u izradi školskog lista već 12 godina.

Koji ste fakultet završili? Što je vaš primarni posao?

Po zanimanju sam diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer telekomunikacije i informatika. Primarni posao mi je u održavanju jedne tvornice u Šibeniku, a sporedni, tj. „posao sa strane“ je grafičko oblikovanje, dizajniranje Internet stranica i razvijanje web aplikacija.

Koje su prednosti rada u vašoj struci?

Prednost je dinamičnost posla jer svaki projekt je priča za sebe. Treba sagledati sve mogućnost te s klijentom dogovoriti svaki detalj. Za razliku navedenog, kod posla u održavanju tvornice postoji samo jedna mogućnost. Dakle, ili stroj radi ispravno ili ne radi.

Ima li negativnih strana vaš posao? Koje su to?

Negativne strane su najprije zdravstvenog tipa. Neprekidno sjedenje u stolici, mnogo zurenja u ekran definitivno ne utječe pozitivno na zdravlje. Katkad se zapitam, je li bilo bolje mom djedu koji

je preko 60 godina obrađivao polja i vinograde, na čistom zraku u prirodi.

Kako biste laicima objasnili što je informacijska tehnologija?

Informacijska tehnologija je preopširan pojam. Ukratko bi se moglo reći da informacijska tehnologija obuhvaća prikupljanje i obradu informacija. Dakle, svaki klik mišem, svaki „tap“ na mobilnom uređaju je jedna informacija koju sustav, bio on računalo ili mobilni uređaj, obrađuje i nama vrati povratnu informaciju poput otvaranja aplikacija ili programa, spremanja, fotografiranja itd.

Biste li preporučili djeci da se orijentiraju u smjeru IT struke i zašto?

Uspoređujući IT struku danas i kad sam ja upisao fakultet 2003. godine, informacijska tehnologija je napredovala, ali u suštini je ostala ista. Primjerice, isti programi koji se koriste danas, koristili su se i prije 10-ak godina. Sve što se nauči u školovanju poslužit će dugi niz godina. Posao nakon školovanja je siguran, ali danas su traženiji dobri meštri i školovani „zanatlije“ i majstori. Puno bolje zarađuju od inženjera i drugih. Bitno je biti dobar u svom poslu, a diploma ili maturalna svjedodžba je samo pokriće.

Koje su novosti i zanimljivosti u IT sektoru koje pratite, a koje manje upućeni možda ne znaju?

U zadnje vrijeme je sve popularnija umjetna inteligencija. Danas se s osnovnom informatičkom pi-

smenošću može kreirati umjetna slika po želji, može se jednim upitom dobiti solidan sastavak, rješavati komplicirane zadatke iz matematike...

Bitno je samo znati postaviti pravo pitanje i razni će generatori izbaciti odgovor.

Jednom sam testirao kvalitetu rješenja. Za „programčić“ za koji programeru inače treba ukupno 20-ak sati, pripremio sam nacrt programa za manje od sat vremena. Postavljao sam pitanja fazu po fazu te je program bio gotov za manje od 2 sata.

Mnogi se plaše umjetne inteligencije, ali ovim tempom razvijanja, umjetna inteligencija je i dalje samo bolja tražilica. Ista ta pitanja sam mogao postaviti preko googlea, ali bi trajalo puno više dok ne nađem odgovor.

Danas vrebaju mnoge opasnosti kada govorimo o informacijskoj tehnologiji. Što smatrate najopasnijim za djecu?

Kao otac učenice u 3. razredu osnovne škole, nastojim što više pratiti njezine aktivnosti na internetu. Problem je što danas djeca odrastaju ne „uz mobitel“ nego „s mobitelom“, te ako nemaju aplikaciju na svom ekranu, onda nastupa „blokada“. Jednostavno ne razumiju pojam internet preglednika, adrese, logiranja i ostalog.

Još veća opasnost su aplikacije za razmjenu poruka, poput Vibera, Whatsappa i ostalog. Jednom kad se tu nešto napiše, zauvijek ostaje. Padaju teške riječi koje, iako se djeca brzo pomire, ostaju zauvijek napisane.

Dakle, danas su najveće opasnosti nedovoljna educiranost oko korištenja usluga te krivi način razvijanja informacijskih vještina.

Kako ste postali suradnik našeg lista? Jeste zadovoljni suradnjom s nama? Što mislite o Škojima?

Sasvim slučajno sam postao dio vašeg školskog lista. 2013. godine me prethodni ravnatelj Edo Jurga nazvao, predstavio se i zamolio da radim na školskom listu. Vidio je neke moje radove, svidjelo mu se i tako je započela suradnja koja traje i dan danas.

Školski list je onda bio u crno-bijeloj boji. Uspoređujući list prije 12 godina i danas, vidi se napredak. Kako u tekstualnom, tako i u grafičkom pogledu.

Iskreno, Škoje sam smatrao jednim od školskih listova u nizu. No, kad sam vidio druge školske listove te način na koji se uprava škole, učitelji i učiteljice trude da list bude na nivou, usudio bih se reći da je to više od lista. To je jedna monografija.

Dakle, o Škojima, sve najbolje.

Koji su vaši hobiji?

Primarni hobiji su mi filatelija i rodoslovlje.

Filatelija je sustavno skupljanje i proučavanje poštanskih marki. Prije nekoliko godina zahvaljujući poznanstvima u školi, preko Društva filatelista i numizmatičara u Šibeniku, organizirali smo izložbu u holu vaše škole. Tada smo održali predavanje i učenicima u školi u Tisnom.

Rodoslovlje je istraživanje porijekla i izrada obiteljskih stabala. O tome bih mogao pisati nadugo i naširoko. Mogu samo reći da sam u 15 godina istraživanja, sakupio oko 6500 imena predaka i rodbine.

Na koji način, možda u nekom idućem broju bude više priče o tome.

OSMAŠI NA EKSURZIJI

OD MUZEJA KRAPINSKIH
NEANDERTALACA I SELJAČKIH BUNA
DO SUSRETA S POZNATIM INFLUENCERIMA

Otkada smo saznali da idemo na ekskurziju u Hrvatsko zagorje, zavladao je veliko nezadovoljstvo. Željeli smo ići u Istru gdje ide većina osmaša i odakle se uvijek vraća s nezaboravnim uspomnama. Brzo smo stvorili negativne pretpostavke o putovanju koje godinama iščekujemo. Kako bi nas ipak zadovoljili, razrednici su nam obećali boravak u Krapinskim toplicama, odlazak u Amazingu i kušanje slavnih kremšnita u Samoboru. Kako se približavao datum polaska, polako su „otpadale“ sve opcije ponuđene kao mito i ostale su samo kremšnite. Kremšnite i ništa drugo. Nismo nikako bili zadovoljni, a Katarina, buduća slastičarka koja mrzi kremšnite, bila je već pomalo ljuta.

Prvog dana okupili smo se rano ujutro na autobusnoj stanici, a curama su odmah zapeli za oko koferi dečkiju koji su bili puno manji od kofera koje su vukle cure. Među njima se posebno istaknuo Lovre čiji je kofer bio veličine kofera za šminku, brzo su znački cure primijetile. Nakon uvodne zafrkancije, ali i nervoze prije putovanja, uslijedilo je razmještanje fantastične ekipe koja je „pikirala“ zadnja sjedala, no ravnateljica im je pomrsila planove. Zasad je djelovalo da će se sve naše pretpostavke obistiniti i da ova ekskurzija neće biti ekskurzija koja će nam ostati posebno u sjećanju.

Prva naša stanica bila su Plitvička jezera koja nas se nisu baš dojmila zbog puno hodanja, skliskog terena i puno, puno turista koji se samo guraju. Napokon smo doče-

Zagreb

kali dolazak u Samobor i degustaciju kremšnita. Veliko iščekivanje pokazalo se kao veliko razočaranje za mnoge. Zvuči kao da nam nikad neće biti nešto po volji na ovom putovanju, zar ne?

Sve je postalo puno bolje kad smo došli u Trakošćan. Lijep interijer hotela, predivan pogled, ukusan doručak... Stvarno je ispunio naša očekivanja i željno smo iščekivali nastavak putovanja.

Idući dan smo otišli u Zagreb. Prvo smo posjetili Tehnički muzej Nikole Tesle. Posebno cool je bilo gledati pokus u kojem su sudjelovali Katarina i Mihovil, gdje su poslužili kao vodiči. To je bio pravi primjer za „twin power“. Obišli smo i Tomislavac, Zrinjevac, Trg Juraja Strossmayera, Trg bana Josipa Jelačića, Ilicu, Gornji grad te

Cvjetni trg. Muzej čokolade nam je bio omiljena atrakcija. Pogodite zašto?! Da, mogli smo pojesti čokolade koliko smo htjeli. A nešto smo i naučili o povijesti kakaa i čokolade. Slobodno vrijeme smo mogli iskoristiti kako smo htjeli, pa smo pili kavu na Cvjetnom trgu kao pravi purger. Navečer smo otišli na bazen u hotelu, gdje smo se napokon mogli odmoriti i opustiti nakon napornog dana.

Treći dan je bio rezerviran za Zagorje. U Gornjoj Stubici razgledali smo Muzej seljačkih buna, dok smo u Krapini obišli Muzej krapinskog pračovjeka. Razrednik je koristio svaku priliku da nas fotografira i pošalje slike roditeljima, pa smo i mi njega fotografirali. Ipak, nitko nije mogao nadmašiti Mihovila koji sva tri dana nije

I mi smo za pravicu

ispuštao mobitel iz ruku. U jednom trenutku, panično je prišao Maši i upitao: „Hoće li mi se sve slike izbrisati?! Došla mi je obavijest da mi je galerija puna!“

Dvorac Trakošćan se pak svidio svima, pogotovo dečkima koji su iskoristili priliku za proklizavanje po blatnjavim puteljcima, što se razredniku nikako nije svidjelo. Navečer smo išli na bazen i u disko, a mogli smo i duže ostajati po sobama jer je posljednji dan u hotelu. Hotel je bio dobar, ali grijanje i nije baš radilo, pa smo sva tri dana imali osjećaj da ćemo se pretvoriti u pingvine.

Posljednji dan uputili smo se prema Varaždinu. Obišli smo poznato varaždinsko groblje koje se diči titulom jednog od najljepših groblja u Europi, no ni do kolin našoj Gradini. Bili smo u centru, starom dijelu grada, gdje smo sreli poznatu influencericu Emu Luketin. Čak smo i završili na njezinom storiju. Došli smo u restoran The family, gdje nas je vlasnik Zlatko Dalić dočekaio otvorenih ruku te nam svima dao vlastitu potpisanu fotografiju. Restoran je pun dresova i slika s prvenstava, što je bilo jako zanimljivo vidjeti na jednom mjestu.

Prije ulaska u bus, kupili smo balone punjene helijem, što nas je zabavljalo dobar dio puta. Sve u svemu, bilo je jako lijepo putovati i družiti se četiri dana. Obilasci muzeja nisu nas pretjerano odu-

Varaždin - barokna prijestolnica Hrvatske

U NP Plitvička jezera

ševili, no naša zabavna vodičica Oljga je dala sve od sebe da nas zainteresira pa je i dosadno učinila zabavnim i zanimljivim. Iako volimo grintati, moramo priznati da će nam ovo putovanje ostati lijepa uspomena na zajedničke na osnovnoškolske dane.

Ema Bašić, Agata Donđivić, Rosa Ježina, Ena Ježina, Maša Šandrić (8.a)

Marta Skračić, Hana Slavica (8.b)

Drveni avion po uzoru na tradicijske igrčke

Ulaz u rudnik

Sljedeće jutro smo mogli duže spavati jer nismo nigdje išli zato što je padala kiša. Inače bismo trebali hodati 10 kilometara, što se nikome nije dalo. Zato kiša nije uspjela omesti naše druženje s prijateljima. Navečer smo u dvorani imali koncert. Za početak nas je u koncert uveo njihov orkestar koji je odsvirao nekoliko skladbi, a zatim smo odsvirali ostatak koncerta, koji je bio puno duži nego njihov.

U petak ujutro smo posjetili rudnik Erlebnisbergwerk Velsen za koji smo dobili posebne jakne i kacigu koje smo morali nositi. Za ulazak u rudnik su nas podijelili u tri grupe. Do rudnika smo se vozili u malom vlaku u kojem se prije vozio ugljen i radnici. Kroz rudnik nas je proveo vodič koji nam je govorio o svakom dijelu rudnika. Nismo imali samo priliku voziti se u vozilu za prijevoz radnika unutar rudnika nego smo probali i razne bušilice i strojeve za kopanje ugljena te smo se vozili na traci za prijenos ugljena. Kada smo završili s obilaskom rudnika, otišli smo u grad Saarbrücken. Tamo smo nešto pojeli i šetali po centru, a nakon razgledavanje svatko je otišao svojoj kući na ručak. Ja sam pak otišla kod prijateljice na ručak jer sam bila smještena kod vegetarijanaca pa se i nisam baš najela.

Kada sam ručala, otišla sam do kuće i spremila se za zadnju večer za koju smo bili u restoranu Trafo. Tamo je bilo jako puno ljudi i bilo je jako zagušljivo pa smo u početku stajali vani za stolom, a poslije smo se prebacili unutra kad se oslobodilo malo mjesta. Tu večer su naši prijatelji iz orkestra svirali u tom restoranu i pitali su me bi li htjela pjevati. Bilo me je jako sram pa sam razmišljala, ali sam na kraju odlučila da ipak hoću. Pjevala sam pjesmu My heart will go on. Kada sam završila s pjesmom, svi su počeli pljeskati i bili su tako uzbuđeni. Ja pogotovo. Nisam znala kako reagirati jer sam bila sva pod dojmom, a najveće uzbuđenje je bilo kada su me moje dvije prijateljice došle zagrliti i tada su sve počeli plakati. Nisam mogla vjerovati. Čak su i neki ljudi, koje nikad u životu nisam vidjela da plaču, tada plakali. Ta noć mi je bila jedna od najboljih i ovo putovanje se na kraju jako lijepo završilo.

U subotu popodne smo krenuli kući. Ovih tjedan dana u Njemačkoj je jako brzo prošlo i svi su htjeli da ostanemo još toliko, ali kako se kaže „Sve što je lijepo, brzo prođe“. U Tisno smo stigli u nedjelju ujutro. Trebalo mi je nekoliko dana da se opet naviknem na školu i sve druge obaveze, a ovaj je put bio jedan od najboljih i mislim da ga nikad neću zaboraviti.

Kjara Lošić, 8.b

KAKO SAM ODVEO DIDA U NIZOZEMSKU

?

Moj dide Zdenko živio je i radio u Nizozemskoj prije 52 g. pa sam ga ja odlučio iznenaditi i odvesti ponovno u Nizozemsku. Tata mi je pomogao u organizaciji, naravno. Polazak je bio u petak 13. listopada što je također bilo i za mene veliko uzbuđenje zato što prvi put letim zrakoplovom.

Let je prošao super. Čim smo stigli u Amsterdam, uzeli smo brzi vlak i za 20-ak minuta već smo bili u Rotterdamu gdje smo se smjestili u hotel. Drugi dan krenili smo u obilazak. Prvo smo išli na vožnju brodom kroz glavnu luku, dide je naravno bio pravi vodič. Nakon toga otišli smo na Euromast (najveći "jarbol" Europe), penjali smo se liftom na visinu od 185 m i pogled je bio na cijeli Rotterdam. Toranj se i okretao. Kad smo se

spustili, posjetili smo muzej i kupili neke suvenire. I za kraj dana posjetili smo Maritime muzej. Za one koji ne znaju, to je muzej brodova i kulture brodova. Ima i neke video igre Koliko znaš o brodovima. Prošli smo lijepu prirodu i sve smo to propješačili. Treći dan posjetili smo veliki tržni centar, ali ne bilo kakav jer iznutra je tržni centar u obliku pisanog slova N, a izvana su apartmani i stanovi tako da baš sve skupa izgleda interesantno. Većinu dana proveli smo tamo jer je bilo ružno i kišno vrijeme. Nakon što smo izašli iz tržnog centra, vidjeli smo kuće u obliku kocke koje su građene kao da stoje naopačke. Još zanimljivije je što je možete iznajmiti na jednu noć. Navečer smo išli ranije spavati jer je sutra bio povratak i rano dizanje.

Zanimljiva arhitektura

Euromast, najveći jarbol Europe

Ujutro smo se pozdravili s Rotterdamom do sljedećeg puta. Na aerodromu smo malo proveli vrijeme po duty shopovima. Kući smo stigli oko 16h. To je bilo to od Rotterdama, bilo je baš zabavno i lijepo. Dide je bio oduševljen, a i ja.

David Preložnik, 7.b

MOJE PRVO PREKOOCEANSKO PUTOVANJE

ZAŠTO ME ODUŠEVIO
VJETROVITI GRAD?

Provela sam se sjajno na zimskim praznicima prošle godine jer smo posjetili obitelj svog ujaka u Chicagu. Na početku nismo bili sigurni možemo li ići jer je moj djed bio bolestan. Kad smo se napokon uputili na putovanje, osjećalo se kao ostvarenje sna. Iako su letovi bili dugi i iscrpljujući, čim smo sletjeli u Chicago, zaboravili smo na umor.

Moja obitelj živi u predgrađu zvanom Park Ridge, nedaleko od aerodroma. Imaju četiri psa, dvije čivave i dva zlatna doodlea. Mogla sam se družiti s mojim rodicama Gabrielom i Victoriom i provesti vrijeme sa svojom slatkom malom rodicom Sofijom. Victoria studira na fakultetu u Coloradu, ali je došla kući za Božić, što je putovanje učinilo još boljim. Ujak Orlando i ujna Megi pobrinuli su se da se svaki dan zabavljamo. Počeli smo sa zabavom u ujninoj tvrtki, s ukusnom hranom, glazbom. Čak su došli Djed Mraz i Grinch.

Sljedećeg dana odletjeli smo u St. Augustine na Floridi. Bila je to velika promjena od hladnog Chicaga do sunčane Floride. Istraživanje St. Augustinea bilo je pravo uživanje, od obilaska povijesne utvrde Castillo de San Marcos do divljenja čarobnom božićnom festivalu svjetala St. Augustine. Unatoč kratkom boravku na Floridi, uspomene koje smo stvorili bile su nezaboravne.

Po povratku kući, uronili smo u pripreme za Božić i uživali u blagdanskom duhu. Na božićno jutro otišli smo u crkvu na misu na hrvatskom jeziku. Naša božićna večer i božićni dan bili su ispunjeni toplinom, smijehom i obiljem iznenađenja, čineći to blagdanim koje ćemo pamtiti.

Nakon Božića, moja obitelj i ja istraživali smo centar Chicaga. Chicago zovu još i „vjetroviti grad“. Vrlo uzbudljiv doživljaj bio je posjet Willis toranj, najveću zgradu u Chicagu od 442m s koje smo testirali svoju hrabrost hodajući po staklenim balkonima na 103. katu. Chicago je grad s najviše pokretnih mostova na svijetu. Ima ih ukupno 37, a mi smo prošetali po nekim uz rijeku Chicago koja protječe kroz centar grada. Šetnjom smo stigli do početka glavne ulice Michigan, gdje smo vidjeli djelo Ivana Meštrovića Indijanci. S druge strane ceste nalazi se i Grand Park u kojem se nalazi Buckingham fontana iz 1927. go-

Grad vjetra ili grad magle

Indijanci, kip Ivana Meštrovića

dine koja simbolizira jezero Michigan. Već umorni od šetnje, uzeli smo taksi do Millenium parka, što je bilo idealno mjesto za odmor. Fascinantna skulptura Cloud Gate ili The Bean, koja je dobila taj naziv jer

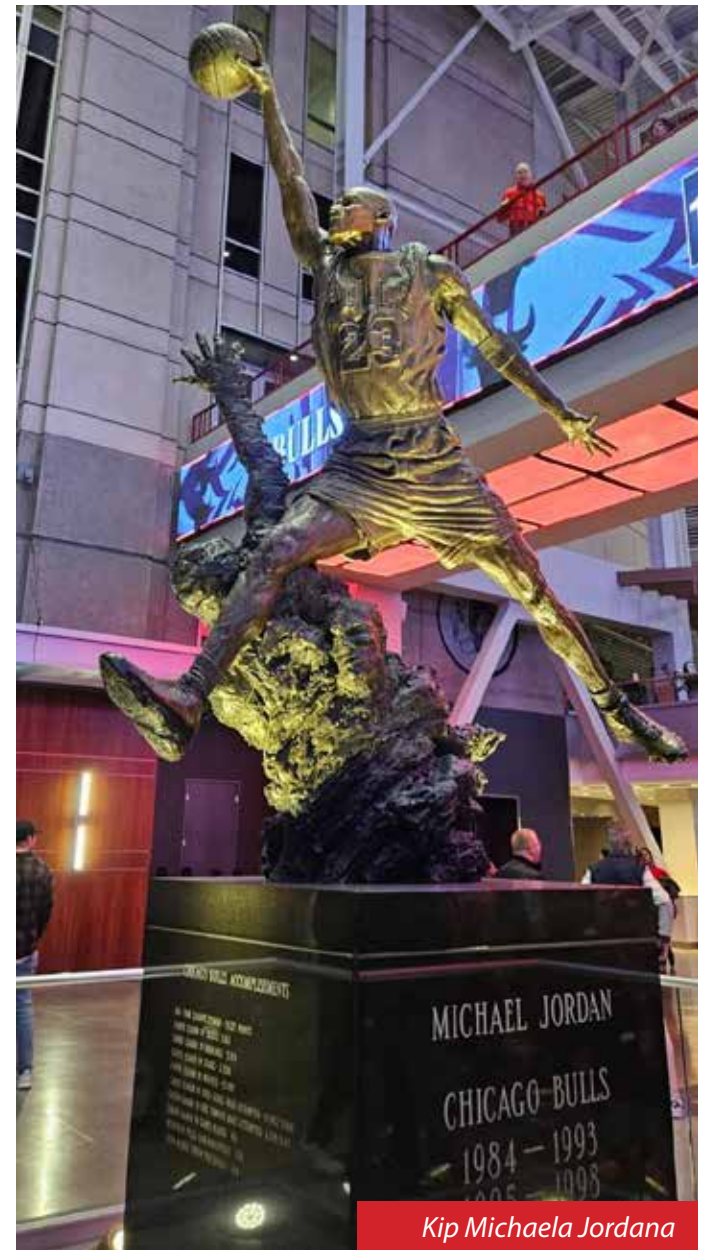
Na 103. katu Willis tornja

izgleda poput graha u kojoj se reflektiraju neboderi, pravi je raj za oči. Tu je i fontana Crown na kojoj se reproduciraju lica ljudi.

Otišli smo i do mola pod nazivom Navy Pier koji ima puno suvenirnica, trgovina, restorana. Tu je bio i veliki kotač koji nudi prekrasan pogled na grad. Zanimljivo mjesto za posjetiti bila je i kineska četvrt, odnosno Chinatown, gdje je sve jeftino za razliku od grada.

Kao ljubitelji sporta, posjetili smo i United center, dvoranu gdje je kip najboljeg košarkaša svih vremena Michaela Jordana te pogledali utakmicu Chicago Bullsa. U Chicagu je snimljeno mnogo filmova, a ja nisam mogla ne posjetiti kuću gdje je snimljen film Sam u kući. Radili smo fora stvari poput vožnje velikim kotačem, igranja minigolfa, kuglanja, klizanja, a probavali smo i poznate američke pizze, popularno zvane „deep-dish pizza“, kao i neizostavne hot dogove. Moje putovanje u Chicago bilo je nevjerovatno. Shvatila sam da volim putovati i vidjeti nova mjesta. To je bilo jedno od najboljih iskustava u mom životu.

Marta Duić, 6.b

Kip Michaela Jordana

Ispred kuće gdje je snimljen Sam u kući

PUTOVANJE U KRAKOW

BAJKOVITI GRAD NA OBALI RIJEKE VISLE

Florijanova ulica u Krakowu

Protekle jeseni otputovala sam u Poljsku sa svojom obitelji. Za odredište smo odabrali ni više ni manje nego grad Krakow. Putovali smo avionom, a iz Zadra smo za čas stigli. Kad smo sletjeli i izašli iz aviona, iznenadilo nas je koliko je hladnije nego u našem Murteru krajem listopada. Brzo smo navukli debele jakne i uputili se taksijem do centra gdje nam je bio i smještaj. Čim smo se približili centru, primijetila sam niz prekrasnih starih građevina. Uicama su prolazile kočije koje su vukli lijepi veliki konji koji su bili posebno ukrašeni i lijepo očetkani. Osjetila se neka bajkovitost u zraku.

Prvo smo otišli u mjenjačnicu da zamijenimo eure u poljske zlate, a ja sam poželjela kavu iz Starbucks pa smo krenuli u potragu.

Brzo smo ga našli, što je bilo sasvim dovoljno da me udobrovolji. Laganim hodom smo krenuli do našeg smještaja, napokon smo malo odmorili i raspemili stvari. Za večeru smo odabrali restoran Doroty koji je poznat po tradicionalnim poljskim specijalitetima. Jelo smo pieroge, jelo koje je jako slično raviolima te palačinke od krumpira s gulašom. Sve je bilo jako ukusno i drugačije, nešto što nismo dosad jeli.

Sljedeće jutro otišli smo do brda Wawel kako bismo vidjeli istoimeni dvorac i katedralu. Legenda kaže da je na brdu živio strašni zmaj koji je rigao vatru i hranio se djevicama. Na nesreću poljskog naroda, nitko ga nije mogao ubiti. Kad je pojeo sve djevice, ostala je još kraljeva kći Wanda pa

Zmajeva špilja

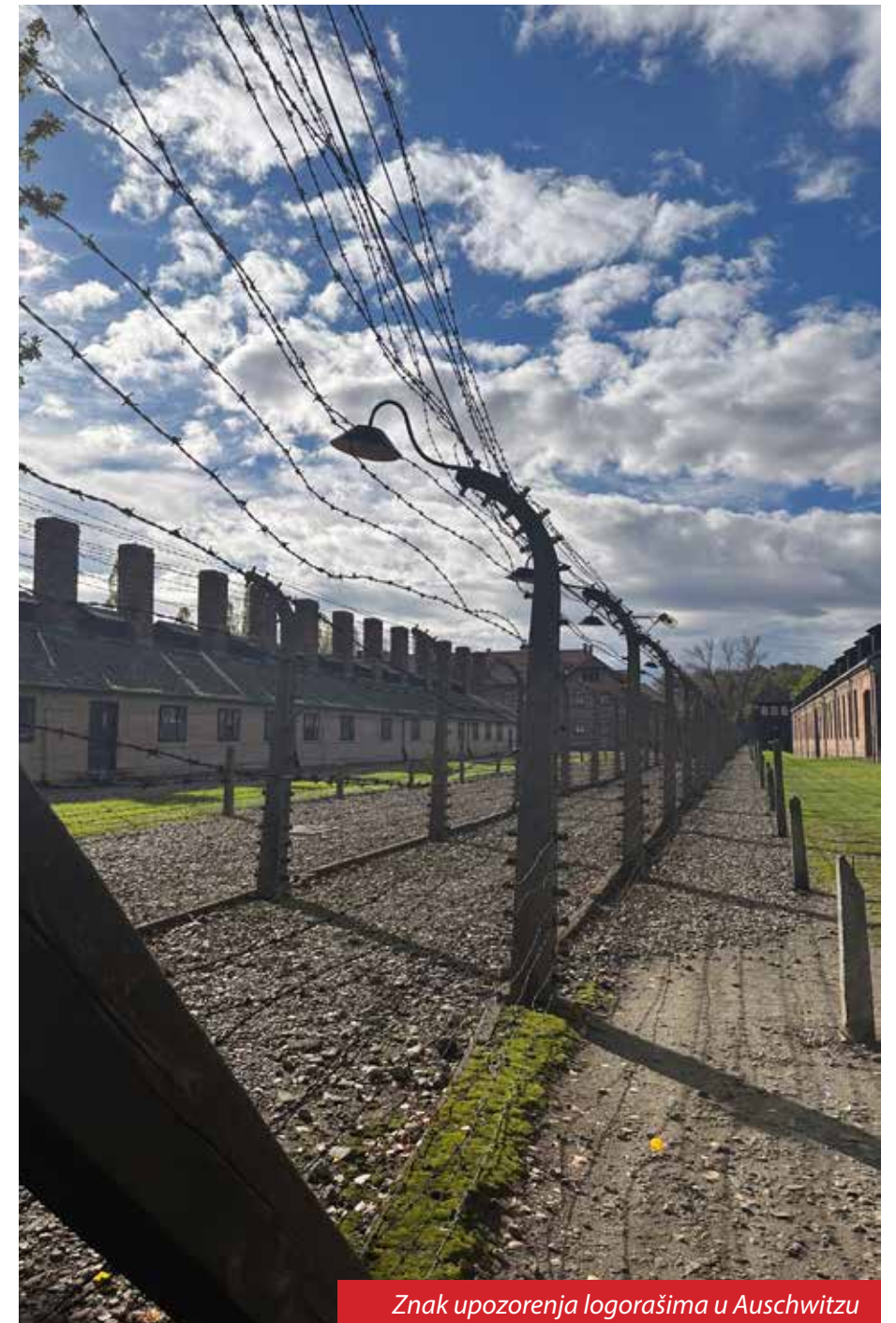
Kip zmaja

je očajni kralj proglasio da će onaj tko ga ubije dobiti ruku njegove kćeri. Dolazili su razni vitezovi, ali nitko to nije uspio dok jednoga dana na vrata nije pokucao mladi obučen. Nosio je samo ogrtač, iglu i oštar um. Uspio je ubiti zmaja zahvaljujući varci te je oženio kraljevu kćer. Danas ispred brda stoji zmajev kip iz kojega stvarno izlazi vatra. Postoji i zmajeva špilja u koju sam išla s tatom, a ispred ulaza u katedralu stoje tri „zmajevе kosti“. Na brdu Wawel nalazi se i muzej pape Ivana Pavla II., gdje se može vidjeti njegova odjeća, kapice, štapovi i cipele koje je nosio kao papa. Ovo brdo nalazi se na listi svjetske baštine UNESCO-a i popularna je znamenitost koju se stvarno isplati vidjeti. Poslije smo se spustili do centra grada kako bismo razgledali i kupili suvenire.

Sutradan je bio plan posjetiti logor Auschwitz. Otišli smo kupiti karte za bus na glavni kolodvor jer je to bila jedina opcija za doći do tamo. Sve organizirane ture su već bile zauzete pa smo se morali snaći. Ujutro smo pozvali taksi i zapravo krenuli na vrijeme. Međutim, u gradu je bila tolika gužva da je mamu uhvatila panika da nećemo stići. Minute su odmicale, mi smo stajali u mjestu, a bližilo se vrijeme polaska busa. Ipak smo uspjeli uhvatiti prijevoz, i to kombi u koji je vozač nagurao više ljudi nego što stvarno može sjesti pa ih je bilo i po podu. Mi smo uspjeli sjesti, a jedna žena koja nije bila te sreće, zaspala je na momu koljenu. Tako smo se vozili sat i trideset minuta.

Nakon što smo stigli pred ulaz logora, uzeli smo karte i vodiča na engleskom jeziku. Svima je poznata činjenica da je Auschwitz najveći koncentracijski logor u Drugom svjetskom ratu te da je u njemu najveći broj Židova izgubio život. Smatra se da je u logoru umrlo oko 3 milijuna ljudi, a to je trajalo punih pet godina do oslobođenja. Atmosfera je bila tužna, a hladnoća je dodatno pojačavala taj dojam. Kažu da je temperatura tamo jako niska zimi te da je dosta zarobljenika umrlo i od hladnoće. Ipak, drago mi je da sam i logor posjetila da vidim kakvo je zlo tada postojalo. Auschwitz je danas memorijalni centar koji služi kao podsjetnik svim ljudima da se takvo što ne ponovi. Nazad smo se vraćali „normalnim“ busom koji je bio poluprazan pa smo mogli malo i odmoriti.

Sljedeći dan bio je rezerviran za rudnik soli Wieliczka. Krenuli smo ujutro taksijem i trebalo nam je oko četrdeset minuta. Kad smo došli, bila je tolika gužva da smo čekali dva sata za ulaz. Za ne fali, padala je i kiša. Ja sam sebi kupila kabanicu da mogu šetati

Znak upozorenja logorašima u Auschwitzu

okolo jer smo imali samo jedan kišobran. Konačno smo dočekali svoj red i krenuli smo se spuštati sa svojom turom niz 378 stepenica, 67 metara u dubinu za početak. Rudnik doseže dubinu od 327 metara i dug je preko 300 kilometara. Posjetitelji se spuštaju do 135 metara, a na toj dubini nalazi se katedrala isklesana od soli, slano jezero, sanatorij, lječilište, restoran, suvenirnice i razne skulpture koje pokazuju rad rudara iz prošlosti. U rudniku ima normalno zraka, ako netko misli da tako ne bi trebalo biti. Dosta

smo se nahodali, a nazad smo se vratili u nekom starom liftu koji je bio strašan i u kojemu nije baš bilo najugodnije. Vratili smo se vlakom u grad. Prošetali smo još malo po gradu, večerali i brzo popijevali. Sutradan smo se uputili kući.

Bilo je to jedno prekrasno iskustvo i obiteljsko druženje. Svako me bih preporučila putovanje u Krakow jer ima stvarno dosta znamenitosti za vidjeti i prekrasan je.

Ema Sladić 8.b

POSJET GRADU HEROJU NAJBOLJA LEKCIJA O HRABROSTI I LJUBAVI PREMA DOMOVINI

Posjet Vukovaru – gradu mučeniku organiziran je u sklopu projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, a provodi ga javna ustanova Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar za sve učenike osmih razreda u Republici Hrvatskoj. Cilj je proširivanje znanja o Domovinskom ratu i važnosti Bitke za Vukovar za daljnji tijek rata.

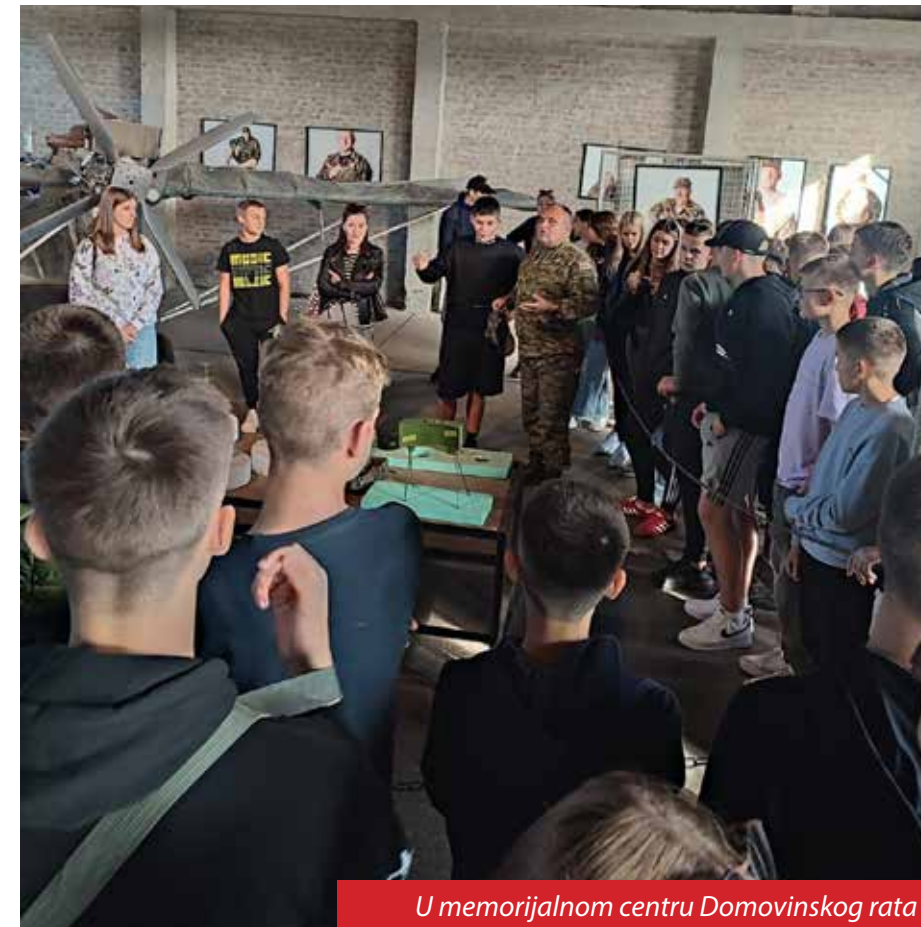
Posjetom Gradu heroju učenici na izvoru spoznaju veličinu herojstva i žrtvu njegovih branitelja i građana. Tijekom dvodnevno posjeta Vukovaru, obišli smo sva mjesta važna za njegovu povijest s naglaskom na rat.

U ranim večernjim satima, nakon duge vožnje, stigli smo u Vukovar. Ispplaniranom programu prisustvovali smo sutradan, a naš obilazak je započeo razgledanjem Crkve sv. Filipa i Jakova, u sklopu koje je i franjevački samostan. Franjevci su, kako i u prošlosti, tako i u suvremenim vremenima, odigrali veliku ulogu u životu Vukovara. Osobnom hrabrošću i žrtvom očuvali su kulturno i povijesno blago poput vrijednih slika, relikvija, knjiga i umjet-

ničkih zbirki, što smo imali prilike vidjeti u Franjevačkom muzeju Vukovar. Na izlazu iz samostana impresivan je pogled na Dunav i šetnicu na kojoj se nalaze imena svih žrtava stradalih u Bitci za Vukovar.

Nakon samostana odlazimo u Gradski muzej Vukovar, smješten u dvorcu Eltz. Obilaskom saznajemo o povijesti grada te o njegovoj gospodarskoj, prometnoj i kulturnoj važnosti tijekom stoljeća. U Muzeju vučedolske kulture susrećemo se s još daljom povijesti ovog prostora u kojoj je riječ o društvu koje je najveći razvoj doseglo u brončanom doba.

U popodnevnim satima prisustvujemo predavanju o Domovinskom ratu, uzrocima, tijeku i posljedicama s posebnim naglaskom na Bitku za Vukovar. Nakon predavanja smo posjetili repliku sobe u logoru Stojićevo, što još zornije dočarava teške trenutke tih dana. Sutradan smo obišli lokacije koje su obilježile te teške jesenske dane 1991.g. Posjećuje-

U memorijalnom centru Domovinskog rata

Na vrhu Vodotorinja

mo Bolnicu Vukovar u kojoj su se uz građane zbrinjavali i branitelji. Bolnica je bila jedna od ključnih točaka opstanka i na njoj je pokazana sva okrutnost neprijatelja, čelnika i JNA.

Nakon Bolnice smo posjetili Memorijalni centar na Trpinskoj cesti, tzv. Groblje tenkova, gdje smo uz predavanje spoznali koliki je nesrazmjer u tehničkoj i ratnoj opremi bio između neprijatelja i branitelja, a i koliko srce i hrabrost mogu značiti u ratu. Zatim odlazimo na Memorijalno groblje gdje posjećujemo grobove heroja Trpinske ceste Blage Zadre i Marka Babića. Grobljem dominira križ u kojem gori vječna vatra i koji simbolizira muku i hrabrost branitelja. Na groblju pogled pada i na polje bijelih križeva koji podsjećaju na žrtve koje još nisu pronađene. Nakon groblja smo posjetili hangar Veleprometa i Ovčaru. Spomen područje Ovčara odiše teškom atmosferom. Spoznaja da su žrtve smaknute na području gdje su se pokapale životinje duboko pogađa. Činjenica i da je najmlađa žrtva imala tek 16 godina budi kod sviju jedan poseban pogled na događaj. Povratkom u grad nam se popravilo raspoloženje, a posjet vodotornju je oduševio zbog lijepog pogleda.

Na kraju na predavanju i kvizu u kući Ladislava Ružičke rezimiramo i sređujemo utiske ovog poučnog izleta. Na putu kući, iako smo osmaši okupirani svojim interesima, promišljamo o žrtvama u Domovinskom ratu i o njihovom doprinosu sadašnjici koju i mi danas živimo.

Hana Slavica, 8.b

Nevena Grabovac

Ime i prezime:
Nevena Grabovac
Datum rođenja:
18.4.1995.
Horoskopski znak:
Ovan
Vaš grad:
Šibenik
Što biste radili da niste učiteljica?
Ne znam. Možda bih bila fotografkinja ili psihologinja.
Kakav ste učenik bili?
Odličan
Što volite raditi u slobodno vrijeme?
Volim kvizove, fotografije, volim šetati prirodom...
Najdraže godišnje doba:
Ljeto
Najdraže doba dana:
Jutro
Najdraža knjiga:
Harry Potter, obilježila je moje djetinjstvo.
Najdraži film:
Zameo ih vjetar
Najdraži žanr:
Drama
Kako biste se opisali u 3 riječi?
Strpljiva, smirena, prilagodljiva...
Životni moto:
Živi i pusti druge da žive.
Kako vam je u našoj školi?
Lijepo mi je.

Tanja Pavlova Juraga

Ime i prezime:
Tanja Pavlova Juraga
Datum rođenja:
24. ožujka 1977.
Horoskopski znak:
Ovan
Vaš grad:
Kratovo
Što biste radili da niste učiteljica?
Radila bih u uredu, za kompjuterom.
Kakva ste učenica bili?
Super, odličaš
Što volite raditi u slobodno vrijeme?
Vozim biciklu, gledam filmove
Najdraže godišnje doba:
Zima i snijeg
Najdraže doba dana:
Jutro
Najdraža knjiga:
Poniženi i uvrijeđeni
Najdraži film:
Zelena milja
Najdraži žanr:
Tehno
Kako biste se opisali u tri riječi:
Uporna, pozitivna, odlična.
Životni moto:
Biti dobar.
Kako vam je u našoj školi?
Za sada super, za kasnije ne znam.

Katarina Zadro

Ime i prezime:
Katarina Zadro
Datum rođenja:
14.1.1990.
Horoskopski znak:
Ne vjerujem u horoskop.
Vaš grad:
Tribunj i Čapljina
Što biste radili da niste učiteljica?
Bila bih dječji fizioterapeut.
Kakav ste učenik bili?
Odličan i vrlo dobar, po ocjenama.
Što volite raditi u slobodno vrijeme?
Šetati i biti s djecom.
Najdraže godišnje doba:
Proljeće
Najdraža knjiga:
Cijena obraćenja i Bog u metrou.
Najdraži film:
Pasija
Najdraži žanr:
Nemam najdraži žanr filma.
Kako biste se opisali u 3 riječi?
Tvrdoglava, nestrpljiva, osjećajna.
Životni moto:
Preskupo te Bog platio da bi te ostavio. Sv. Padre Pio.
Kako vam je u našoj školi?
Jako lijepo i veselo :) Učenici su dobri i marljivi.

ANKETA S UČENICIMA OSMIH RAZREDA

OPTIMISTIČNO U SREDNJU ŠKOLU

Napušta nas još jedna generacija osmaša koja jedva čeka otvoriti novu stranicu svog života. Pitali smo ih kako su doživjeli svoje osnovnoškolske dane, što će im ostati u sjećanju i koju bi poruku poslali sljedećim generacijama.

Kako vam je bilo u osnovnoj školi?

Jakov Ježina: Bilo mi je krasno.

Kjara Lošić: Moglo je i bolje.

Rafael Mudronja: Nisam se oduševio.

Marta Skračić: Bilo je zabavnih i loših trenutaka, ali uglavnom dobro.

Eva Šikić: Uznemiravajuće, ali je bilo i okej momenta.

Antonio Turčinov: Previše dosadno.

Katarina Turčinov: Ne baš najbolje.

Nikola Ježina: Dobro do četvrtog razreda.

Rosa Ježina: Bolje nego u vrtiću.

Maša Šandrić: Srednja žalost.

Koji vam je razred bio najteži?

Petra Kapov i Ema Sladić: Peti i sedmi.

Rafael Mudronja i Marta Skračić: Najteži nam je bio 5. razred.

Hana Slavica: Najteži mi je bio 7.

Eva Šikić: Najteži je bio 2. razred.

Antonio Turčinov i Mihovil Turčinov: 8. razred.

Rosa Ježina: Definitivno 8. razred. Najviše učenja, a najmanje volje.

Maša Šandrić: Sedmi. Došla je nesretna fizika.

Što biste željeli promijeniti u našoj školi?

Jakov Ježina: Da slobodno ulazimo u zahode, da se smanji kriterij za ukore i marende.

Petra Kapov i Frane Jajaš: Da možemo nositi patike.

Karlo Lošić: Promijenio bih marendu.

Kjara Lošić: Neke učitelje, bolje grijanje i da možemo nositi patike.

Azra Vuksanić: Sva pravila.

Rafael Mudronja i Filip Šandrić: Marendu.

Marta Skračić: Promijenila bih marendu srijedom i četvrtkom.

Katarina Turčinov: Da se ne mora ići vani na velike odmore kad je hladno.

Mihovil Turčinov: Da dobivamo manje ukora i opomena.

Rosa Ježina: Da bude kao prije korone i da mijenjamo učionice.

Lovre Šandrić: Skoro pa sve.

Koju ćete srednju školu upisati?

Jakov Ježina: Koja me dopadne.

Petra Kapov: Farmaceute u Šibeniku.

Karlo Lošić: Brodske mehaničare.

Kjara Lošić i Agata Dondivić: Tehničku školu za arhitektonskog tehničara.

Rafael Mudronja: Vidjet ćemo.

Marta Skračić i Ema Bašić: Jezičnu gimnaziju u Šibeniku.

Ema Sladić: Veterinarskog tehničara.

Hana Slavica: Upisat ću opću gimnaziju, a ako ne upadnem, ekonomsku.

Filip Šandrić: Planiram upisati srednju školu za

kuhare.

Eva Šikić: Kozmetičare.

Antonio Turčinov: Pomorsku.

Katarina Turčinov: Srednju slastičarsku u Zadru.

Mihovil Turčinov: Želim ići u srednju stolarsku školu.

Frane Jajaš: Nešto hoću.

Ena Ježina: Hotelijere.

Nikola Ježina: Ne znam još.

Rosa Ježina: Laborante, radit ću napitke

Duje Marača: Agroturističkog tehničara.

Marieta Rameša: Farmaceute ili opću gimnaziju.

Antonija Smirčić: Turističkog tehničara.

Lovre Šandrić: Brodskog električara.

Maša Šandrić: Opću gimnaziju u Zadru.

Roko Šikić: Neku tehničku u Zadru.

Azra Vuksanić: Valjda turističku.

Nikola Vukušić: Elektrotehničku.

Je li vam žao što odlazite? Zašto?

Antonija Smirčić: Da, jer ću morati svaki dan do Šibenika.

Karlo Lošić: Ne, jer mi se ne stoji u ovoj školi.

Kjara Lošić: Ne, zato što jedva čekam u srednju.

Filip Šandrić: Nije mi žao što odlazim, nije mi se sviđalo ovdje.

Eva Šikić: Nimalo, prvo zbog učitelja, ali i zbog drugih djelatnika. Naravno osim Snježe.

Antonio Turčinov: Niti malo jer već osam godina idem u istu školu i dosadila mi je.

Katarina Turčinov: Ne, zato što jedva čekam završiti srednju i otvoriti slastičarnicu.

Mihovil Turčinov: Malo, zato što smo se zabavljali i malo učili.

Frane Jajaš: Definitivno. Falit će mi stare kolege i učitelji.

Rosa Ježina: Je, žao mi je zbog kuharice. Snježa u srcu!

Roko Šikić: Malo, zato što odlazim iz Murtera.

Marieta Rameša: Bogu fala.

Marta Skračić: Žao mi je jedino što više neću biti sa svojim prijateljima.

Ema Sladić: Pa žao mi je jer više neću ići s istim prijateljima, ali mi je dosadila osnovna.

Što biste poručili idućim generacijama?

Jakov Ježina: Nemojte izbjegavati izlaske s prijateljima zbog učenja.

Petra Kapov: Nemojte učiti, samo se potrudite da vas učitelji vole i imat ćete 5.

Karlo Lošić: Ne radite ništa, inače ćete dobiti ukor.

Kjara Lošić: Dobro učite i pristojno se ponašajte.

Rafael Mudronja: Pamet u glavu.

Marta Skračić: Dobro se zabavite.

Ema Sladić: 'Ne isplati se biti dobar', kako kaže jedna učiteljica.

Hana Slavica: Učite, bit će vam lakše.

Filip Šandrić: Trudite se i budite dobri.

Eva Šikić: Hajduk živi vječno, Bog i nitko više.

Mana Jelić: Da ne pišu pjesme na ispите.

Antonio Turčinov: Mogli ste ići u privatnu osnovnu jer bi vam bilo bolje.

Katarina Turčinov: Budite dobri, teško ćete se namučiti.

Mihovil Turčinov: Radite što manje gluposti, ali svejedno uživajte.

Azra Vuksanić: Da idu vanka na veliki odmor kad je učiteljica Vanda dežurna.

Duje Marača: Bježite dok možete. Spasite se!

Maša Šandrić, 8.a

Marta Skračić, 8b

Učenici OŠ Murterski školi okušali su se u novoj vrsti likovne umjetnosti – izrada uličnih grafita. Možda nisu poznati kao berlinski ili njujorški grafiti, ali ljubiteljima kluba Hajduk i našim Murteranima jako su dragi. S projektom su započeli učenici osmih razreda Duje Marača, Lovre Šandrić, Jakov Ježina, Antonio Turčinov te učenik 7. a razreda Filip Lapov Mijat. Iako je želja za sudjelovanjem svih sudionika bila jaka, na kraju su kist preuzeli likovno nadareni Antonio Turčinov, a pridružile su mu se Eva Šikić i Mana Jelić.

MURTERSKI PRVAŠIĆI

Prva maska povorke

Ove školske godine u prvi razred je upisano 16 prvaša. Učiteljica Lucija Banov Markov kaže da su dobri i vrijedni. Zna-
tiželjni su i rado sudjeluju u svim aktiv-
nostima. Kažu da vole učiti, ali ipak su im
draže igre i šetnje s učiteljicom.

Prvi dan škole

BETINSKI PRVAŠIĆI

U 1. razredu PO Betina ove godine su samo tri prvašića. To su djevojčice Sara Bilić, Marta Škevin i dječak Roko Teskera. Veseli su, zaigrani i vrlo marljivi. Lijepo crtaju, pjevaju i plešu. Već su naučili čitati, pisati i računa-
ti. Dobro se slažu s trećasima s kojima su u kombinaciji. Kažu da vole našu malu školu.

Učiteljica Edita Jakas

Naši Škoji

Naša škola nosi ime Murterski škoji. Jako je velika i prostrana. Ima dovoljno mjesta za sve, čak nekad i previše. Barem se meni tako čini.

Ima trinaest učionica za više i niže razrede koje se prostiru na dva kata. Velike i prostrane hodnike i široke stepenice. Imamo i dvoranu gdje odrađujemo teške vježbe na tjelesnom, kao i malu knjižnicu ispunjenu bajkama, romanima i drugim djelima o kojima slušamo od učiteljice iz hrvatskog jezika. Pored knjižnice je zbornica u kojoj se nalazi stol za kojim svaki učitelj ima svoje mjesto. U našoj školi se svi trude da bude ljepše i bolje mjesto za sve. Učitelji, učenici i roditelji. Ove godine smo čak imali i akciju s lokalnom udrugom pa smo oko škole sadili lovor i murvu. Škola je opremljena suvremenim i modernim uređajima od pametnih ploča do novih računala u učionici informatike. U prizemlju je veliki hol gdje se često zaigraju učenici iz nižih razreda, a učiteljica iz likovnog stavlja najljepše radove. Cijeli hodnik je u pločicama pa učitelji često govore da ne trčimo jer ćemo slomiti zube. Nisam čula da se to dosad dogodilo, ali često čujem to upozorenje. U prizemlju je i kuhinja koja izgleda jako uredno i simpatično, ali ne radi. Svejedno to učitelje ne sprječava da lijepo doručkuju. Odmah iza kuhinje domar ima svoj prostor. Iskreno, ja mislim da je njemu tamo top.

Naša škola je prelijepa. Meni je vrlo ugodno provoditi vrijeme u njoj. Unatoč čestim ispitima i ispitivanjima.

Nina Periš, 6.b

Mihaela Lapov Mijatov, 3. r.

Đani Juraga, 3.r.

Ponos svog zavičaja

Proteže se meko i svjetlucavo sunce kroz sve tople dane. Pleše, pjeva kao svjetlo ponosnog tijela. Nakon još jednog lijepog sna kreće još jedan lijepi dan. Zelena livada već cvate kao raspjevano zlato. Nestrpljivo čekaju još ljepšu ljepotu svoga zavičaja.

Mihaela Lapov Mijatov, 3. r.

Marta Škevin, 1. r. PO Betina

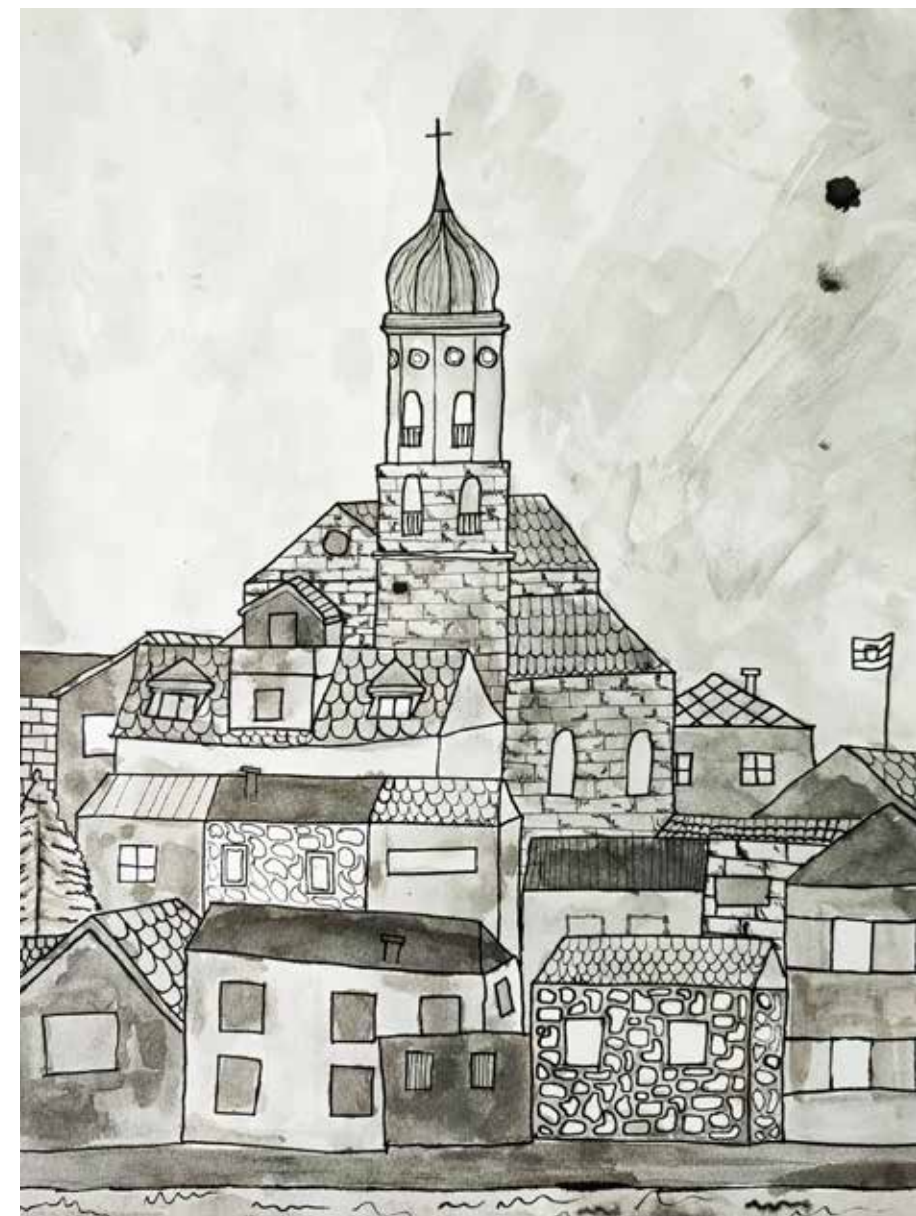
GALEB

Jednog dana, jedan galeb je letija iznad otoka Murtera. Vidija je kako je tamo lipo pa je odlučija malo i ostati.

Prvih par dana se kupao, spa i ija. Bilo je došlo vrime kad mu je mater došla kako bi pošla doma u Dubrovnik. Ali njemu je u Murteru bilo toliko lipo da nije želija ići ča. Mater ga je pitala šta mu se to toliko svidilo na otoku. Reka joj je da mu je vode tako teplo, ljudi su dragi i ima puno galeba s kojim se sprijatelji. Mati mu na to reče da će u Murteru ostati još neko vrime. A kad i ona bolje upozna otok i ljude, odluči da se tu zauvik nastane.

Sin poleti od sriće visoko,visoko, veselo klićući.

Tanja Jakovčev, 4.r Betina

Agata Dondžić, 8. a

MOJA GLAVA

Ja imam glavu. Na mojoj glavi su: usta, nos, uši, oči, kosa...Moja glava ima plave oči, a neke glave imaju smeđe ili zelene oči. Svi imaju glavu!

U glavi je mozak. Također, kao i glavu, svi imaju i mozak. Ne misli svaki mozak isto. Neki misli o školskom zadatku, a neki misli što će usta pojesti. Neki mozak zna više, a neki manje. To ovisi o tome kako i čime hranimo naš mozak.

Uglavnom, na svijetu ne postoje iste dvije glave i dva ista mozga!

Mare Šandrić, 4.r. Betina

Tanja Jakovčev, 4. r. PO Betina

NARANČA

Naranča ko sunce crvena,
ko svjetiljka rumena.

Okrugla kao lopta,
sočna u čaši soka.

To je moja naranča u zimi.

Nia Mudronja.4.r.Betina

Napast zvana Franka

Moja sestra zove se Franka. Ima četrnaest godina. Srednje je visine, ima svijetlosmeđu kosu i crne bademaste oči koje zrače toplinom i dobrotom.

Franka i ja dijelimo istu sobu. Svake večeri priča s prijateljicama i „uči“. Ona zapravo uči, ali svako malo gleda u mobitel. Otkad je krenula u srednju školu, ima puno za učiti i skroz me izbacila iz zajedničke sobe jer kaže da nema mira. Ja sad spavam s mamom u sobi i tata se ljuti da to ne može tako. Valjda će i tome doći kraj. Mama mi je rekla da je ona u pubertetu i da nema volje ni za živjeti. Njezino ponašanje je po meni humoristično, ali su mi njezine fore došle navrh glave. Nakon puno godina nagovaranja, tata mi je napokon kupio Playstation 5. Kupio ga je zato što sam cijelo ljeto radila i to mi je bila velika želja. Jednoga se dana Franka dosjetila da bi ga mogla odnijeti u apartman. Tamo se inače skupljaju njezini prijatelji. Naravno, što se moglo dogoditi nego da su ga razbili. To sam joj morala oprostiti jer sam joj razbila skupi parfem. Kako kaže izreka, oko za oko, zub za zub.

Unatoč našim svađama, moja sestra je osoba koju neizmjerljivo volim. Smatram je najiskrenijom i najvećom prijateljicom koja zauzima važno mjesto u mojem životu.

Marta Duić, 6.b

Ivano Mikulićin, 3. r. PO Betina

Lovre Vodopija, 1. r.

Cvita Skračić, 2. r. PO Betina

Cvita Šikić, 4. r.

Toma Markov, 1. r

Sara Mudronja, 4. r.

LIMUN

Limun je žuti
uvijek se ljuti.
Limun je nešto kiselo
Od čega nam lice nije veselo.
Kiseli, žuti,
uvijek se muti
u kolač, sladoled ili limuna-
du.

Leona Crvelin, 4.r. Betina

Berba maslina

Kad stigne jesen u moj zavičaj, obavlja se berba maslina. U našem masliniku masline su vrlo sitne i rijetko ih kad ima. Ove godine naše masline nisu uspjele zbog obilnih kiša za vrijeme cvjetanja, no to nije samo nama nego i većini mještana.

Bio je to poslijepodneveni dio dana kad smo se moja obitelj, baka, djed i ja uputili pokraj crkve svetog Roka u berbu maslina. Sa sobom smo ponijeli motornu pilu, velika kliješta, pregače, kantu za skupljanje maslina i obavezno vodu i nešto za gricnuti. Sestra i ja bismo one male masline koje možemo dohvatiti te one s grana koje su nam stariji izrezali. Ubrane masline stavljamo prvo u pregaču i malu kantu, a kasnije u velike vreće. Za vrijeme berbe svi pričamo i osjećamo se sretno. Pauzu iskoristimo jedući bakine mandarine i žižule. Najgore mi je kod berbe maslina to što moram odjenuti onu staru odjeću i na noge staviti stare čizme zbog vlažne zemlje i blata. Dok smo bili na pauzi, baka nam je ispričala priču kada su ona i djed u mladosti brali masline. Djed je rezao granu i nije gledao kamo pada, grana je pala na baku, rasparala joj pregaču, a sve su se masline iz pregače prosule po zemlji.

Kad smo završili s berbom, uputili smo se kući te sljedeći dan odnijeli masline na preradu u uljaru. Uvijek podijelimo ulje rođacima i prijateljima.

Najviše volim miris maslinovog ulja uz domaće rajčice i krastavce. Bez njega hrana je neukusna.

Zara Kurkut, 7.b

Duje Ferara, 7.b

Sara Bilić, 1. r. PO Betina

Volim te

O ljubavi i zaljubljenosti napisane su mnogobrojne pjesme i priče. Snimljeno je puno filmova. To je ona posebna ljubav za koju govore da se iznenadno pojavi i da te pokosi kao udar groma. Samo rijetki sretnici dožive takvu ljubav.

Od jednog njezinog bezazlenog pogleda odsijeku ti se noge i ne shvaćaš što se događa. Logički pomisliš da si preskočio doručak i da se treseš od velikog pada šećera u krvi. Počneš primjećivati tebi najljepši osmijeh na cijelom svijetu i bojiš se da ćeš se utopiti u njezinom toplom pogledu. Iznenada shvatiš da si sreo biće od kojeg ti srce ludo lupa, biće koje slušaš, ali ne čuješ. Ona je tebi najljepša i najbolja na cijelom svijetu. Ona je posebna i jedina jer ne postoji nitko i ništa osim nje.

Da, to je ljubav o kojoj govore i pišu. Iznenadni udar groma pravo u srce poput Amorove strelice. Kad se to dogodi, moraš biti spreman i otvoren prema ljubavi jer nikad ne znaš kad će se pojaviti tvoja prava ljubav. Zato držim oči otvorene i čekam da dođe.

Volim te K.

Andro Vučićević, 7.b

Lana Turčinov, 6.a

Notturmo

Bila je to lijepa kornatska noć. Sunce je nestajalo iza brda. Turisti su lagano ispijali posljednje gutljaje bijelog vina i uživali u crvenkastom zalasku sunca. Brodovi su se ljuljuškali u ritmu povjetarca i osvjetljavali ribama more.

Sjedila sam na balkonu s prijateljima. Ugođaj je bio prekrasan, a pogled još ljepši. Mjesec je bacao svoju svjetlost po površini mora, a zvijezde kao da su padale u morske dubine. To je bila noć Lovrinih suza. Svi smo zaželjeli želju. Zazvonila je ponoć, sve se smirilo. Turisti su otišli na spavanje. Samo se na jednom brodu još uvijek čula glasna glazba jer se slavio nečiji rođendan. Mjesečeve su zrake stidljivo provirivale kroz prozor u našu sobu. Mogli smo vidjeti kako zvijezde još uvijek padaju. Čuo se šumor morskih valova kako udaraju o obalu te u daljini glazba raspjevanih cvrčaka. Polako se utišavao zvuk koraka radnika koji rade u restoranu te se spremaju na počinak.

Sve je utihnulo, zvukovi su nestali, svi spavaju. Spavam i ja. To je bila noć za pamćenje.

Nina Šimat, 7.b

Dora Kulušić, 7.a

KORINA BAREŠIĆ, 6.a

Dan otvorenih vrata

